

NOVOBANSKÉ NOVINY

MESAČNÍK OBČANOV MESTA NOVÁ BAŇA A OKOLIA

Ročník XXVII.

Marec 2018

Číslo 3

Cena 0,50

www.novabana.sk

Ocenenie najúspešnejších v oblasti športu za rok 2017

viac na str. 15

Beseda
s profesorom
Hričovským

viac na str. 9

43. ročník
Melekovvej
divadelnej
Novej Bane

viac na str. 4

(Inzerácia č. 5/3)

Mesto Nová Baňa v spolupráci s Centrom voľného času
vás pozýva na

VELKONOČNÉ TRHY

Vitaj, Veľká noc

spojené s predajom a predvádzaním techník ľudovo - umeleckých
výrobkov, ktoré neodmysliteľne patria k víťaniu jari.

23. 3. 2018 od 9.00 - 18.00 hod.

v Centre voľného času v Novej Bani
vo vnútorných aj vonkajších priestoroch

Kultúrny program:
o 10.00 hod. vystúpi
DFS Novobanček
/sála CVČ/

Zmena programu vyhradená!

Novobanská kvapka

Odber sa uskutoční:

19. marca 2018 /pondelok/
od 7.00 hod.

v Základnej umeleckej škole,
Nová Baňa.

Mesto Nová Baňa pozýva občanov nášho mesta
a okolia na účasť na kvapke krvi.

Ku Dňu učiteľ'ov...

Milé učiteľ'ky, milí učítelia,
vychovávateľ'ky, vychovávateľia
a ďalší pedagogickí zamestnanci,
prajem Vám veľa úspechov vo Vašej ďalšej práci,
veľa zdravia, tvorivých síl, pedagogického optimizmu
a hlavne osobného šťastia.

S úctou,

Mgr. Ján Havran,
primátor mesta

Pohronským Inovcom sme prešli už 48. krát

Centrum voľného času Nová Baňa, mesto Nová Baňa, SZPB Nová Baňa a OZ – Centrálík pri CVČ v Novej Bani zorganizovali dňa 10. februára 2018 tradičný už 48. ročník zimného turistického prechodu Pohronským Inovcom. Počasie tento rok prišlo peším turistom aj bežkárom, ktorí k nám prišli až z Rovinky a z Hviezdoslavova pri Bratislave, Zvolena, Sliacha, Levíc, Šabinova a iných kútov Slovenska a dokonca až z Českej republiky. Najstarším účastníkom bol Pavol Drapák, najmladšia účastníčka prechodu bola Róberta Bakošová a účastníčkou z najvzdialenejšieho mesta bola Šárka Čondlová z Českých Budejovic. Trate boli dve pešie a jedna lyžiarska. Pešie trasy viedli paralelne z Červených zemí na Drozdovo a Krtinovu, kde sme spoločne položili veniec a zapálili sviečky pri pamätníku partizánov padlých v druhej svetovej vojne. Tam sa naše cesty rozdelili. Prvá pokračovala na Veľký Inovec a späť cez Loksovú lúku na Bukovinu, kde nás už čakal autobus.

Druhá trasa sa vracala na chatu na Drozdove a na Šajtiská. Lyžiarska trať bola vedená zo Šajtísk cez Loksovú lúku, Veľký Inovec, Kršle, Prokove lúky, Štepticu až na Tajch do Banského Dvora, kde nás už čakalo malé občerstvenie a výborná hudba. Srdečne ďakujeme všetkým, čo pomohli pri organizácii prechodu. Už teraz sa tešíme na budúci ročník.

Mgr. Juraj Kološta

Deti sa vo februári obliekli do masiek...

Karneval - sviatok malých i veľkých detí

Fašiangy sú obdobím radosti a zábavy. Posledný januárový týždeň sa niesol v duchu detských karnevalov, ktorým sa tešili predovšetkým deti v predškolskom a nižšom školskom veku. Jednu stredu sa 31. januára 2018 sála Centra voľného času v Novej Bani zmenila na karnevalovú krajinu, keďže do nej zavítalo mnoho postáv nielen z detských rozprávok, ale aj zo zvieracej ríše. Centrum voľného času totiž zorganizovalo už tradičný mestský detský karneval. Karneval v našom centre je veľmi obľúbený, o čom svedčí aj každoročná návštevnosť. Aj keď tento rok nás zaskočilo extrémne daždivé počasie. Karneval tradične otvorila promenáda masiek a každá z nich bola odmenená. Deti sa predstavili v rôznych kostýmoch od princeznej, víly, anjelika, čarodejnice až po obľúbeného supermana či draka. Pripravili sme súťaže a spoločné tance pre rodičov s deťmi. Pre všetky deti boli pripravené fašiangové šišky od COOP Jednoty a teplý čajík. Nakoniec nasledovala voľná zábava s balónmi, čo deti veľmi milujú. Na záver sme pripravili tombolu, v ktorej sme krásnym maskám rozdali pekné ceny. Veľká vďaka za chvíľu úprimnej detskej radosti patrí predovšetkým kolektívu CVČ, ktorý dostal najkrajšiu odmenu - rozžiarené, spokojné očka detí. Bola to dobrá nálada a pekný zážitok, na ktorý budú spolu s deťmi dlho spomínať.

PaedDr. Tatiana Polcová

Karneval v ZŠ Jána Zemana

Karneval, ktorý nám trochu posunuli chrípkové prázdniny, sme uskutočnili 16. februára 2018. Karneval slávnostne otvorili naši starší žiaci 8. a 9. ročníka pod vedením hudobníka Milana Barienčíka. Vystúpili s naozajstnými fašiangami, aké voľakedy bývali na našich dedinách. Všetkých slávnostne privítala a zároveň odovzdala mikrofón vychovávateľka Zimmermanová, ktorá konferovala celý karneval. Ten sa niesol v znamení návštevy Benátok. Ak sa chceli masky dostať na letisko, museli zložiť čo najrýchlejšie lietadlo, na preplavenie do prístavu loďku, a tak sa loďkou dostali do Benátok. Boli veľmi smädní, museli sa napiť vody a poskladať pohárik. V týchto disciplínach boli najrýchlejšie triedy I. B, II. A, III. A, IV. B. Všetkým za šikovnosť ďakujeme. Deti sa najviac na karnevale tešili na tombolu, cien bolo neúrekom. Touto cestou ďakujeme všetkým sponzorom, ktorí nám priniesli ceny do tomboly. Poďakovanie patrí aj našim kuchárkam, ktoré deťom upiekli výborný perník. Deti sa na ňom veľmi pochutili. Pod vedením učiteľky Bátorovej a Pacalajovej utvorili vláčik na pesničky „Jede, jede mašinka“ a odchádzali do tried. Pre našich fašiangovníkov čas nekončil. I keď bol už pôstny týždeň, išli sme zaspievať našim kuchárkam, ktoré sme veľmi prekvapili, trochu si s nami zatancovali, zaspievali a deti obdarovali sladkosťami. Naša harmonika ukončila hranie na hodine nemeckého jazyka u riaditeľky Bagalovej. Žiaci si spolu s nami zatancovali a zaspievali pieseň „Sokolí“. Gazdinka všetkých poponúkala výbornými fánkami, ktoré sú v našej škole tradíciou. Pani riaditeľka nám všetkým poďakovala za tradície fašiangových zvykov. V závere by som chcela povedať, aby sme našim deťom takto pripomínali naše krásne zvyky, ako sú sväté dni fašiangovie. Aby naše krásne slovenské piesne sa stále spievali a nevytrácali spomedzi mladých ľudí. Nemôžem zabudnúť na poďakovanie nášmu Milanovi Barienčíkovi, ktorý ochotne prišiel vo svojom voľne a strávil s našimi deťmi fašiangové koledovanie.

Blažena Miháliková, vychovávateľka
foto: Mgr. Denisa Bátorová

OZNAM VEREJNOSTI : ZMENA ORDINAČNÝCH HODÍN V POLIKLINIKE MEDIFORM s.r.o

Pohronské osvetové stredisko Žiar nad Hronom v spolupráci s mestom Nová Baňa Vás pozývajú na 43. ročník festivalu

Melekova divadelná Nová Baňa

V dňoch 3. – 7. apríla 2018 sa v kine Vatra znovu stretnú divadelníci z regiónov Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom.

Melekova
DIVADELNÁ
Nová Baňa

POHRONSKÉ
OSVETOVÉ
STREDISKO
ŽIAR NAD HRONOM

PROGRAM PREDSTAVENÍ:

- **3. apríl 2018 o 18.00 hod. - Z ničoho nič vražda** - DS Šášovčan, Šášovské Podhradie, Komédia s kriminálnou zápletkou, réžia: členovia súboru
- **4. apríl 2018 o 18.00 hod. - S brokovnicou na manžela** - DS Piteľovčania, Piteľová, réžia: Jaroslav Barát
Ferdiško Krútik je päťdesiatnik, ktorý rád pletie, varí. Jeho manželka ním pohŕda a túži po mužovi ako sa patrí. Vyhodí ho z bytu a chce sa s ním rozviest'.
• o 9:30 hod. **Rozprávkové javisko** - predstavenie pre deti, vstupné 1 EUR alebo 1 kultúrny poukaz.
- **5. apríl 2018 o 18.00 hod. - Devianska nátura** - hosť festivalu z Podpolianskeho osvetového strediska - Divadelný ochotnícky súbor Stožkár, Stožok, réžia: Mgr. Jaroslav Černák
Zelienkov Detvanec je všetkými masťami mazaný prešibanec, človek so zmyslom pre humor, ktorý prejde cez rozum každému.
- **6. apríl 2018 o 18.00 hod. - Kam z konopí ...?** - DS Dom Chvály, Nová Baňa, réžia: Katarína Rudincová
Komédia o bojoch a láske v domácnosti. „Najlepšie v manželstve je to, čo robia manželia spolu.“
- **7. apríl 2018 o 18.00 hod. - Útek z väzenia** - DS Pri pekární, Žarnovica, réžia: Inga Káčerová, veselá fraška zo života v jednej cele

Z verejných zdrojov podporil
fond
na podporu
umenia
BANSKOBYSTRICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

Predpredaj vstupeniiek v Informačnom centre mesta Nová Baňa od 12. marca 2018 do 29. marca 2018 do 13.30 hod. v cene 2 EUR.

Predaj vstupeniiek od 3. apríla 2018 v cene 3 EUR. Tel.: 045/6782 880

Zmena programu vyhradená.

Kúpalisko sa do rozpočtu mesta v roku 2018 nezmestilo

Pripravovaná akcia musí počkať kvôli nesprávnej komunikácii primátora a viacerým nezodpovedaným otázkam.

Poslanci v Novej Bani už neschvaľujú všetko, čo im primátor predkladá. Vzťahy sa zhoršili zhruba pred rokom, keď primátor začal robiť tajnosti okolo plánovanej rekonštrukcie kúpaliska.

Ubrali mu kompetencie

V apríli 2017, keď poslanci zistili, že primátor mesta Mgr. Ján Havran dal vypracovať kompletnú projektovú dokumentáciu (PD) pre stavebné povolenie a následnú realizáciu kúpaliska, rozmýšľali, ako zabezpečiť, aby sa v budúcnosti takéto „veľké veci“ nediali poza ich chrbát. Hoci v decembri 2016 výdavky v sume 10.000 eur na PD schválili, robili tak v domnienke, že projektant pripraví prvú fázu, t.j. architektonickú štúdiu s niekoľkými variantmi riešenia, z ktorých by bola aj za účasti verejnosti vybraná tá najvhodnejšia. Miesto toho primátor uzavrel zmluvu s Projekt Ateliér NB, s.r.o. na doručenie kompletnej PD za 18.250 eur. Preto v júli 2017, no až na druhýkrát (primátor dané uznesenie na prvýkrát nepodpísal), schválili Všeobecne záväzné nariadenie (VZN) mesta Nová Baňa o rozpočtových pravidlách, podľa ktorého môže primátor schváliť prekročenie príjmov, výdavkov a finančných operácií do 5.000 eur. Nad 5.000 eur je potrebný súhlas mestského zastupiteľstva (MsZ). Avšak aj tu sa dá nariadenie „prekabať“. Príkladom sú výdavky v súvislosti s otvorením rozhľadne na Háji, keď v rámci 6. zmeny rozpočtu primátor ukončenie akcie dofinancoval 4.100 eurami a následne, v 7. zmene rozpočtu, nechal poslancov schváliť ďalších

2.400 eur na propagačný materiál a tiež výdavky na prepravu účastníkov na samotné otvorenie. Poslanci tak robili dodatočne, mesiac a pol po otvorení rozhľadne, na zasadnutí MsZ 13. decembra 2017.

Dnes hlasujte, zajtra sa dozviete

V júli 2017 primátor s projektantom Milanom Šmikniarom predstavili poslancom architektonickú štúdiu kúpaliska. Poslanci vznesli pripomienky a návrhy na celoročnú prevádzku, ktoré ale neboli do projektu zapracované. Primátor neprestal poslancov prekvapovať ani v závere roka. Tesne pred zverejnením návrhu rozpočtu mesta na rok 2018 zvolal stretnutie na MsÚ, ktorého sa ale niektorí poslanci kvôli neskorému zaslaníu materiálov odmietli zúčastniť. V materiáloch boli zaradené výdavky v sume 470.000 eur na búracie práce, prípravu sietí, vybudovanie mosta a výstavbu sociálno-prevádzkovej budovy nového kúpaliska. V roku 2019 sa malo do tohto projektu investovať ďalších 801.200 eur. Primátor to zaradil do rozpočtu bez diskusie s poslancami a ani na vyžiadanie im neposkytol podrobný rozpočet investície. Celá situácia sa vyhrótila na mestskom zastupiteľstve 13. decembra 2017, kde sa väčšina poslancov vyjadřila, že súhlasí s rekonštrukciou priestoru, ale na celoročnú prevádzku a potrebuju

mat' k dispozícii potrebné informácie. „Ja som pripravený s vami o tom debatovať a myslím si, že rozpočet vám bude hneď zajtra poskytnutý, šokoval primátor svojím neskorým rozhodnutím prítomných. „Koľko sú prevádzkové náklady kúpaliska?“ spýtal sa poslanec Peter Forgáč. „Nezaujímajú Vás ani také veci, aký bude zhruba ročný rozpočet kúpaliska, koľko bude stáť prevádzka? Pretože to nie je vec, ktorá by sa nedala odhadnúť, prítvrdil poslanec Tomáš Palaj. „Odhadujú sa dnes úplne iné veci na to, aby sa za posledných 5 rokov dalo spriemerovať počasie, pozrieť, koľko bolo slnečných dní a koľko bude a nebude pršať.“ Primátor po rozsiahlej diskusii a kritike ani nemohol očakávať, že poslanci navrhovaný rozpočet podporia.

„Náhradné“ projekty

Poslanci sa rozhodli 470.000 eur určených na prvú fázu výstavby nového kúpaliska využiť v roku 2018 na iné projekty. Predsa len, nepovažovali za správne púšťať sa do takejto veľkej investície v poslednom roku svojho mandátu. Prenechali toto rozhodnutie budúcim poslancom, pričom ale dúfajú, že projekt bude doladený podľa ich predstáv a najmä v súlade s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Nová Baňa, tzn. na celoročné využitie. A to trebárs aj za bránou futbalového

ihriska, s čím sa počítalo, pokiaľ mal priestor využívať súkromný investor, ktorý nakoniec od plánovanej investície multifunkčnej haly v októbri 2016 na základe vlastného rozhodnutia odstúpil. „My na rok končíme tento mandát a neviem, či bude dobre, keď niekomu necháme stavbu, prázdnu kasu, neopravené cesty a 800 tis. eur alebo 1 milión eur úver na krku, a to ešte s tým, že to bude vyrábať náklady a straty, ktoré dnes nevieme pomenovať, vyjadřil svoje obavy poslanec Maroš Marko. Diskusia k rozpočtu vyústila do spoločného návrhu poslancov, vďaka čomu by sa v roku 2018 malo podariť súvislé asfaltovanie viacerých cestných úsekov: ulíc Nálepčova, Legionárska, Záhrbská, Chotár a Hviezdoslavova, ďalej vybudovanie odstavňého pruhu pred ZŠ Jána Zemana, odstavnej plochy na ulici Školskej, ale aj ďalšie menšie projekty. Prepojenie verejnej kanalizácie Švantnerova – Šibeničný vrch, výmena okien na kultúrnom dome v Štáloch, nový rozhlas v lokalite Macov vršok, vybudovanie oddychovej zóny na Zvoničke a tiež chýbajúceho detského ihriska v Materskej škole na ulici Štúrovej. Budúcnosť kúpaliska je tak v rukách poslancov a primátora, ktorých si budeme voliť už v novembri tohto roka.

Viktória Valachovičová,
poslančka MsZ

Odpoveď na článok: Kúpalisko sa do rozpočtu mesta v roku 2018 nezmestilo

Hned' na úvod tejto reakcie treba jasne uviesť, že prostriedky na rekonštrukciu novobanského kúpaliska v návrhu rozpočtu pre rok 2018, ktorý predkladal mestskému zastupiteľstvu (MsZ) primátor mesta, boli vyčlenené a až zásahom skupiny poslancov združujúcich sa okolo poslankyne Valachovičovej a predsedu Poľovníckej spoločnosti mesta Nová Baňa, poslancu Forgáča, boli presunuté na iné akcie v súlade s osobnými záujmami vybraných poslancov.

Z citovaného článku poslankyne Valachovičovej však okrem preferovania osobných záujmov nad záujmami mesta a zarážajúceho konania vybraných poslancov vyplýva oveľa viac. Snáď ale najpodstatnejším odkazom je, že politika a osobný záujem na opätovnom zvolení má prednosť pred rozvojom mesta a objektívne potreby obyvateľov ju až tak veľmi nezaujímajú. V nasledujúcich riadkoch zareagujem len na niektorú najviac zarážajúce skutočnosť, ktoré skupinu okolo Valachovičovej a Forgáča pred verejnosťou dokonale demaskujú.

VRAJ „poslanci v Novej Bani už neschvaľujú všetko, čo im primátor predkladá“.

Pevne verím, že pani poslankyňa nežila prvé tri roky svojho poslanskeho mandátu v tom, že je povinná schvaľovať všetko, čo predkladá primátor na MsZ, lebo ak hej, tak mi je jej úprimne ľúto, že precitla až tak neskoro. A zároveň jej ďakujem, že mi bola tak dlho oddanou spolupracovníčkou, ktorá schvaľuje všetko, čo som predložil. Chcel by som jej ako bývalý poslanec MsZ a zároveň poslanec zastupiteľstva BBSK poradiť, aby sa pri hlasovaní riadila svojím vedomím a svedomím a nie tým, kto predkladá materiál, ale čo predkladá. Tak som to robil ja a robím až doteraz. Ale myslím, že dôvod na neschvaľovanie materiálov predkladaných primátorom na MsZ si každý iste domyslí. Niektorých poslancov zasiahol predvolebný boj už v dostatočnom predstihu.

VRAJ „poslanci žili v domnienke, že schvaľujú 10 000 € na architektonickú štúdiu“.

Je to pre mňa vecou nepochopiteľnou. Nakoľko v komentári k rozpočtu na rok 2017, ktorý **jednohlasne** odsúhlasili poslanci MsZ, bolo uvedené nasledovné: „Výdavky sú určené na vypracovanie projektovej dokumentácie rekonštrukcie kúpaliska pozostávajúcej z architektonickej, stavebnej časti a časti bazénovej technológie.“ Čo si pani poslankyňa spolu aj s jej kolegami o sume vyčlenenej v rozpočte mysleli a či chceli 10 tis. € minúť iba na architektonickú štúdiu to neviem, ale v textovej časti rozpočtu je to uvedené jednoznačne. Prečo nakoniec stála projektová dokumentácia na rekonštrukciu kúpaliska 18 250 €? Pretože oproti pôvodnému predpokladu bolo potrebné do projektovej dokumentácie zahrnúť úplne kompletnú rekonštrukciu, nakoľko sa ukázalo, že okrem telies bazénov sa v novom projekte nedá z pôvodného stavu zachovať nič. Museli byť doprojektované všetky prípojky, upustilo sa od verzie, že bude použitá časť pôvodnej budovy, muselo byť nanovo naprojektované spevnenie mosta a takisto museli byť v rámci projekcie zohľadnené požiadavky

úradu verejného zdravotníctva. To znamená, že projektová dokumentácia už fakticky nerieši rekonštrukciu kúpaliska, ale jeho vybudovanie úplne nanovo, od začiatku. Okrem bazénových jám tam totiž nezostane kameň na kameni. Tomu zodpovedá aj rozsah projektovej dokumentácie a jej primeraná cena.

VRAJ „nepovažovali sme za správne púšťať sa do takej veľkej investície v poslednom roku svojho mandátu“ („ponechali toto rozhodnutie budúcim poslancom, pričom ale dúfajú že projekt bude doladený podľa ich predstáv“).

Projekt rekonštrukcie kúpaliska nie je malým projektom, ale už sme v tomto meste zvládli aj väčšie. Jeho realizácia bude trvať minimálne dva roky a z pohľadu využitia by malo kúpalisko slúžiť našim obyvateľom min. najbližších 20 rokov. Zdá sa však, že skupina poslancov okolo pani Valachovičovej a predsedu poľovníckej spoločnosti Forgáča zmyšľajú a žijú len v štvorročných cykloch, resp. v trojročných alebo desaťročných (obdobie na ktoré mesto stanovuje užívateľa revíru), keďže v poslednom roku svojho mandátu sa do ničoho väčšieho nechcú púšťať. Toto mesto a ani ja ako primátor takto nefungujeme. Mesto a jeho obyvatelia totiž nemajú štvorročné životné cykly, ako si to niektorí zmätene predstavujú. Toto mesto a jeho obyvatelia žijú každý deň a starostlivosť potrebujú 24 hodín denne. Osobne dlhodobo vnímam verejnú objednávku od občanov na sprevádzkovanie kúpaliska a obštrukcie zo strany poslancov vnímam len ako predvolebný boj a snahu brzdiť rozvoj mesta. Oddialiť rozhodnutie o kúpalisku min. o rok a posunúť zodpovednosť za rozhodnutie na ďalšiu garnitúru poslancov a zároveň dúfať, že bude projekt prepracovaný podľa požiadaviek terajších, je rezignovanie na poslanskej mandát a vrchol alibizmu spojený s výsmechom všetkým tým, ktorí čakajú na to, že na nové kúpalisko v Novej Bani pošlú svoje deti. **Situácia je však jasná - mesto chce budovať, deti sa chcú kúpať a niektorí poslanci chcú namiesto toho počítať slnečné a daždivé dni.**

Poslanci sa domáhali stanovenia prevádzkových nákladov a stanovenia rozpočtu, čo sú dve odlišné kategórie. Ale zľahčovať otázku nákladov na odhad počtu slnečných a daždivých dní môže iba hobby meteorológ a ekonóm amatér v jednej osobe. Počasie má totiž vplyv na výnosy a nie náklady. Samozrejme sa otázkou budúcich nákladov kúpaliska zaoberáme a s najväčšou pravdepodobnosťou budeme prevádzku musieť dotovať z mestských peňazí. Vychádzam pritom z informácií o podobných zariadeniach prevádzkovaných samosprávami, ale to nás neodraduje od zámeru poskytovať tieto verejnoprospešné služby obyvateľom. A to aj s vedomím, že sa dofinancováva a dotuje z rozpočtu mesta viacerou potrebných alebo menej potrebných vecí.

Iný pán poslanec vraj nevie „či bude dobre, keď niekomu necháme stavbu, prázdnu kasu, neopravené cesty a 800 tis. eur alebo 1 milión eur úver na krku“.

Takúto blúznivú a ničím nepodloženú obavu prejavil na zastupiteľstve, kde som navrhol prostriedky na rekonštrukciu kúpaliska zaradiť do

rozpočtu, poslanec Maroš Marko. Myslím si, že táto obava priamo súvisí s predvolebným „balením kufrov poslancov“ a ich nechotou robiť dobré rozhodnutia pre občanov už rok pred voľbami a ešte s jednou vecou, a to **nekompetentnosťou**. Pretože pokiaľ by sa napríklad spomenutý poslanec zaujímal, tak by vedel, že mesto Nová Baňa k 31. 12. 2017 disponovalo na vlastných účtoch finančnými prostriedkami v hodnote 1 265 321,70 € (bez prostriedkov na účtoch obchodných spoločností zriadených mestom) a príjmy rozpočtu sú na historickom maxime a zrejme budú podľa prognóz ešte vyššie. Dlh mesta bol 112 919,26 eur a na konci mandátu mňa ako primátora bude 37 639 € čo je 0,81 % bežných príjmov rozpočtu v roku 2018. Okrem toho sa v minulom roku použilo na opravu komunikácií najviac prostriedkov v posledných rokoch, celkom 206 310 €. Toto ale on asi nevie. Pokiaľ by sme sa ale pýtali na predaj mestských pozemkov, v tom by mal určite lepší prehľad. Pri tejto príležitosti si dovoľím tvrdiť, že naše mesto je v dobrej finančnej kondícii a obnovu kúpaliska by zvládlo z vlastných prostriedkov.

VRAJ „Náhradné projekty“.

Na zastupiteľstve, kde sa mal schvaľovať rozpočet, si poslanci okolo skupiny pani Valachovičovej a predsedu poľovníckej spoločnosti Forgáča peniaze určené na prvú fázu rekonštrukcie kúpaliska podelili na vlastné trafiky. Predvolebne si rozdelili peniaze pre svoje okrsky bez diskusie a vypočítania si názorov ostatných poslancov, prípadne primátora na navrhované zmeny. Sumy „švácané od brucha“ bez zohľadnenia reálnej potreby mesta, bez ohľadu na názor správcu komunikácií, bez čo i len základnej analýzy, presne tak, aby sa každému zo skupiny poslancov čo to do vlastného volebného okrsku ušlo.

Na spôsob práce a komunikácie pani poslankyne Valachovičovej som si už za tri roky jej plodného pôsobenia zvykol. To, že na naše mesto podala niekoľko návrhov na prokuratúru, ktoré boli vyhodnotené ako neopodstatnené, mi nevaďí. Čo mi vadí je, že trvalo očierňuje a vytvára negatívny obraz o našom meste v susednom regióne prostredníctvom článkov v lokálnom týždenníku tvárac sa ako nezávislá novinárka. Taktiež nerozumiem tomu, že ako predsedníčka komisie kultúry, mládeže, vzdelávania a športu pri MsZ je trvalou prekážkou rozvoja športu v Novej Bani (zdržala sa hlasovania pri hlasovaní o schválení zámeru vybudovania multifunkčnej športovej haly v Novej Bani, iniciovala a hlasovala za zmenu rozpočtu, ktorým sa prostriedky určené na rekonštrukciu kúpaliska neschválili). Postoj hodný predsedu komisie, ktorá má v gescii aj šport. Rozumieť tomu by som mohol jedine v tom prípade, že by som sa pozrel na kalendár, ktorý by mi pripomenul blížiac sa komunálne voľby.

Aprópo, myslím si, že nie všetci majú doma vybudované bazény s prekrytím ako niektorí poslanci. Väčšina z nás sa spolieha na to, že kúpalisko začne pre naše deti čoskoro fungovať, nie až vtedy, keď príde nová garnitúra, ktorá sa bude zase nekonečne dlho dohadovať.

Mgr. Ján Havran,
primátor mesta

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Región GRON

Úspechy mladého westernového jazdca

Oslovili sme mladého, talentovaného Ľuba Urbana, ktorý v súčasnosti pokračuje v šľapajách svojich rodičov a venuje sa rozvíjaniu rodinnej farmy Ranč Blanc v Ostrom Grúni. Keďže Ľubo má odmala blízky vzťah ku koňom a jazdeniu, snaží sa svoje skúsenosti posúvať novým generáciám jazdcov. Novinkou Ranča Blanc je pripravovaný jazdecký krúžok pre deti, vďaka ktorému zažijú prvé kroky na konom chrbte. Deti môžu navštevovať krúžok každý piatok od 6. apríla do 29. júna 2018. Ak Vás zaujíma, aké boli Ľubove začiatky v jazdectve a čo všetko ponúka Ranč Blanc, určite čítajte ďalej.

Kedy si po prvý raz prejavil záujem o jazdenie?

Bolo to niekedy v deviatich rokoch, kedy som so spolužiakmi navštívil letný tábor spojený aj s jazdou na koni. Vozil som sa už zopárkrát predtým, ale toto bolo po prvý raz čo som sa na konom chrbte zviezol intenzívnejšie. Pocit slobody a voľnosti vo mne zanechal silný zážitok a mojím vysnívaným darčekom sa stal práve kôň.

Predpokladáme, že sa Ti tento darček napokon splnil. Aký bol Tvoj ďalší vývoj v jazdectve?

Vďaka rodičom sa túžba vlastniť koňa stala skutočnosťou. Naším prvým koňom bol Johnny, s ktorým som v spolupráci s trénerom Miroslavom Baniarim pričuchol k westernovému športu. Najviac sa mi páčili rýchlostné disciplíny, a preto sme začali po čase hľadať perspektívnejšieho koňa. Do rodiny pribudla Ajša. Medzi naše najväčšie úspechy patril titul Vicemajstra SR v Barell race a v Pole Bendingu a 2. miesto na Stredoeurópskom pohári, kde sa zúčastnili jazdci z okolitých krajín. Neskôr sme sa spolu začali venovať pracovným disciplinám s dobytkom, ktoré ma v mojich súťažných začiatkoch nesmierne fascinovali, avšak na Slovensku neboli rozšírené. Dotiahli sme to až na Majstrov SR v kategórii mládeže. Posledné tri sezóny som pretekal s koňom z môjho chovu RB Royal Doc, s ktorým sme vybojovali titul Majstrov a Vicemajstrov SR v rôznych disciplínach niekoľkokrát po sebe. Na minuloročných Majstrovstvách SR sme si opäť v tímových disciplínach vybojovali prvenstvo. Do ďalšej sezóny mám v príprave mladú kobyľu zo svojho chovu a naďalej sa chcem venovať pracovným disciplinám.

Spomínaš, že jazdiš na koňoch zo svojho chovu. Koľko ich máš a kde v súčasnosti pôsobiš?

Ako to býva zvykom, nezostali sme len pri dvoch pôvodných koňoch, ktoré, mimochodom, máme doteraz. Postupne sme naše stádo rozširovali a aktuálne máme na ranči 11 koní. V roku 2004 sme začali s výstavbou stajne a nasledujúci rok môžeme považovať za štart vo fungovaní nášho Ranča Blanc v Ostrom Grúni.

Fungujeme ako rodinná farma, v minulom roku sme náš zverinec rozšírili o chov mäsového dobytku. V tomto roku končí štúdium na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite a po skončení plánujeme náš ranč ďalej rozvíjať.

Venuješ sa okrem športového jazdenia aj výučbe jazdy na koni?

V našej ponuke na Ranči Blanc sú aj jazdecké lekcie zamerané na výučbu od začiatočníkov až po prípravu na základné jazdecké skúšky. Snažíme sa lekcie viesť zodpovedne a profesionálne s osobitým prístupom ku každému klientovi. Treba si uvedomiť, že jazdectvo je veľmi zložitý šport, nakoľko pracujeme so živými bytosťami a je priam nutnosťou sa vzdelávať po celý život. Takou našou ideou je vychovávať nové generácie jazdcov s uvedomelým pohľadom na jazdectvo ako také.

Pre pokročilých jazdcov ponúkame aj turistiku na konom chrbte, prípadne rôzne poldenné výlety po našom regióne. Do prírody však brávame len jazdcov s dobrým základom, nakoľko je pre nás prioritou bezpečnosť našich klientov i našich koní.

Ponúkate na Ranči Blanc okrem jazdenia aj iné služby?

V roku 2010 sme začali s výstavbou rybníkov, ktoré slúžia

JAZDECKÝ KRÚŽOK

PRVÝ KONTAKT S KOŇMI, PRVÉ KROKY NA KONSKOM CHRBTĚ.

OSTRÝ GRŮŇ- KOLLÁROVÁ

Každý piatok (6.4-29.6. 15.00-17.00 hod)

RANČ BLANC

V prípade nepriaznivého počasia teoretická hodina, kedy si ukážeme ako funguje život s koníkmi, ukážeme si prácu kováča, vyskúšame si zapletať hrivu a množstvo iných aktivít ktoré sú nutné pri práci s koníkmi. (v prípade opakovaného zlého počasia sa určí náhradný termín).

Vhodné ako predpríprava pre jazdecké kurzy.

Vhodné pre deti od 5-11 rokov
Cena : 30eur / mesiac
Max. 8 detí

+421 908 345 574
polakova.nicolle@gmail.com
Facebook: Ranč Blanc

ako rekreačné zariadenie. Každý milovník rybolovu si môže prísť zachytat' bez rybárskeho lístka, prípadne si zakúpiť živé ryby. V našich rybníkoch plávajú zväčša lososovité ryby, ako napríklad pstruh dúhový, potočný alebo sivoň americký. Pre labužníkov ponúkame možnosť pochutnania si na pečenom pstruhovi v našom bufete.

Ďakujeme za rozhovor Ľubovi Urbanovi. Pokiaľ Vás zaujala ponuka lekcii jazdenia pre začiatočníkov či pre pokročilých, kontaktujte tím ranča deň vopred na tel. č. +421 908 345 574 alebo mailom na polakova.nicolle@gmail.com.

Bc. Mária Sitárová,
Región GRON
foto: archív Ranč BLANC

Medzinárodné gajdošské fašiangy s tradíciou a s ocenenou gajdošskou obcou

V obciach Malá Lehota a Veľká Lehota v Regióne GRON sa zachovávajú rôzne tradície a ľudové zvyky, ktoré sa zväčša riadia katolíckym kalendárom, napríklad aj gajdošské fašiangy. Počas veľkonočných, vianočných sviatkov a fašiangov nikdy nesmel chýbať zvuk gájd.

Gajdošská obec

Keď vznikla tradícia gajdošských fašiangov ako podujatia, pred vyše 30 rokmi, bola Malá Lehota obcou

s najväčším počtom gajdošov. Dávnejšie tento hudobný nástroj ovládalo takmer 20 gajdošov. Z posledných slávnych gajdošov spomeňme Jozefa Rajnohu (1909 – 1987), Ábela Baranca (1911 – 1986) a Gusta Adamca. Domáci gajdoši, aj susedia z Veľkej Lehoty na čele s rodom Garajovcov, ale aj Ľubo Tatarka a Milan Rusko a ďalší starší gajdoši, sa rozhodli pred 31 rokmi, že tradíciu gajdošstva budú propagovať verejnosti tu na „Inoveckej strane“. Malá Lehota bola označovaná aj

ako „Mekka gajdošov“. Festival gajdošských hudieb v tomto regióne je najstarší v Európe, v Malej Lehote s neprerušovanou prezentáciou. Toto sú dôvody, prečo bola Malá Lehota ocenená Cechom slovenských gajdošov titulom Gajdošská obec.

31. ročník Medzinárodných gajdošských fašiangov

V roku 2018 sa konal 31. ročník, ktorý hostili spolu tri obce, Malá Lehota, Veľká Lehota a Jedľové Kostoľany. V piatkovom programe vystúpilo viac ako 140 vystupujúcich (či sólistov, alebo ako členovia súborov) z 9 krajín. Podujatie prišli podporiť starostovia z okolitých obcí a miest, ale aj z tých vzdialenejších, napríklad z Oravskej Polhory či z Belej-Dulice.

V Malej Lehote sa v piatok súťažilo o najlepšiu huspeninu a deťom spestril deň výchovný koncert. Prebehla laická ochutnávka destilátov a seminár o gajdošských obciach Slovenska a, samozrejme, večer ukončila dobrá zábava. V sobotu bola slávnostne odhalená druhá pamätná tabuľa domácejmu gajdošovi Gustávovi Adamcovi. Prvá tabuľa spomína na rodinu Rajnohových. Postupne si Malá

Lehota takto uctí aj ďalších obyvateľov, ktorí boli obci prínosom.

Veľká Lehota usporiadala počas týždňa pre deti v ZŠ výchovný koncert. Deťom gajdoši zo Slovenska a Nemecka predviedli viacero hudobných nástrojov, na ktorých zahráli nielen tradičnú ľudovú, ale aj modernú hudbu. V sobotu sa hlavný program presunul do centra dedinky, kde sa už od rána konala zabijačka, piekli sa šišky, stretávali sa priatelia a poobedie patrilo fašiangovému galaprogramu „Gajduj, gajdoši!“. Kultúrny program bol opäť pestrý, deti zo základnej školy, ako aj samotní gajdoši potešili plnú sálu kultúrneho centra. Ľudia sa v dobrej nálade rozišli až večer, keď sa minuli všetky zabijačkové špeciality. V nedeľu sa v rímsko-katolíckom kostole vo Veľkej Lehote konala slávnostná svätá omša za nositeľov tradície gajdošstva.

Hrdým spoluorganizátorom podujatia bol Cech slovenských gajdošov.

Mgr. Žofia Hanusová,
Región GRON

„Nachádzania“

Autorská výstava „Nachádzania“ je výberom obrazov a maľovaných váz v podaní Michaely Lenčovej. Autorka rada „experimentuje a hrá sa“ s realitou, recykluje predmety a materiály naokolo, ktoré sa zdajú byť už zbytočné. Najčastejšie pracuje so všetkým, čo v každodennosti zachytí a zaujme jej oko. Do nového obrazu začleňuje aj vlastné obrazy rozmanitým spôsobom a použité materiály rôznej kvality a účelu. Inklínuje k technikám, ktoré sú flexibilné a umožňujú, čo najviac experimentovať (techniky koláže a dekoláže, enkaustické, rôzne papierové techniky – frotáž, mramorovanie, práca so škrobom, prerezávanie), ako aj kombinované (maľba na koláž) či overpainting. Najčastejšie vytvára abstraktné a poloabstraktné obrazy. Momentálne sa venuje voľnej tvorbe, ilustrácii a grafickému designu. Výstava „Nachádzania“ potrvá v Pohronskom múzeu do 29. marca 2018.

Mgr. Jana Potocká

Pohronské múzeum v Novej Bani plánuje na letné mesiace výstavu venovanú prvej svetovej vojne. Týmto by sme Vás chceli poprosiť o zapožičanie, prípadne darovanie predmetov súvisiacich s týmto obdobím (fotografie, dokumenty, unifomy, medaile...). Spolupodielajte sa s nami na výstave pripravenej k 100. výročiu ukončenia prvej svetovej vojny. Predmety prosíme doniesť do Pohronského múzea v Novej Bani do 31. mája 2018.

Súkromná stredná umelecká škola Hodruša - Hámre
a BBSK - Pohronské múzeum v Novej Bani

Vás srdečne pozývajú na výstavu

UMELECKÉ REMESLO

od praveku po súčasnosť

31.01.2018 - 20.3.2018
v priestoroch Pohronského múzea

OTVORENÉ:
PONEDĽOK - PIATOK: 9.00 - 17.00 hod.
Sobota, Nedeľa: Zahorené
Prázdniny: výstava je 18.00 hod.

SÚKROMNÁ STREDNÁ UMELECKÁ ŠKOLA HODRUŠA-HÁMRE

BBSK POHRONSKÉ MÚZEUM

S trochou šťastia kráľom

Výročie nástupu na uhorský trón: Karol Róbert z Anjou a Matej Huňady (Korvín)

V roku 2018 si pripomíname výročie nástupu na trón hneď dvoch uhorských kráľov – Karola I. (žil 1288-1342) a Mateja I. (žil 1443-1490). Oboch ich spája skutočnosť, že za kráľa boli zvolení uhorským snemom, každý za iných podmienok. Ich kráľovaniu predchádzali siahodlhé rokovania, dohody, ale aj vojenské konflikty. A obaja sa zaslúžili o pozdvihnutie hospodárstva svojej krajiny vrátane baníctva – čím sme sa tematicky dostali aj do nášho regiónu.

Keď v roku 1301 nečakane zomrel Ondrej III., vymrel rod Arpádovcov po meči. Povrávalo sa, že bol otrávený. Rozpútal sa boj o uhorský trón, na ktorý si robili nárok dvaja mladíci Karol Róbert z Anjou a český kráľovič Václav z Přemyslovcov. Oba svoje právo vládnuť odvodzovali príbuzenským vzťahom k Arpádovcom po praslici. Bližší príbuzenský vzťah mal Václav, ale Karol mal mocného spojencu, pápeža. Dôležitú úlohu hrali uhorskí veľmoži, ktorí sa vo vzájomnom súperení prikláňali raz na jednu, raz na druhú stranu podľa toho, kto im čo ponúkol.

Karol bol korunovaný za kráľa ostrihomským arcibiskupom Gregorom hneď v máji 1301, ale, čo sa neskôr ukázalo ako mimoriadne dôležité, nie svätostefanskou korunou. Uhorskí magnáti, ktorí si rýchlo zvykli na slabú vládu predchádzajúceho kráľa, nechceli túto korunováciu uznať a poukazovali na to, že pápež nemá čo vyberať uhorského panovníka, „iba“ ho potvrdzovať. Preto ponúkli korunu českému kráľovičovi Václavovi. Predpokladali, že dvanásťročného chlapca budú ľahšie ovládať a neprídu o moc. V Stoličnom Belehrade ho svätostefanskou korunou 27. augusta 1301 korunoval kaločský arcibiskup Ján ako Václava – Ladislava.

V septembri 1302 podnikol Karol Róbert útok na Budín, kde sídlil Václav. Útok sa nepodaril. Vyslaný pápežský legát kardinál Mikuláš Bocasina (neskorší pápež Benedikt XI.) uvalil na Budín cirkevnú kľiatbu. Budínsky knázb Ludovít vyhlásil interdikty za neplatny

a uvalil kľiatbu na anjuovských prívržencov, dokonca samotného pápeža. Následne sa pokúšali dvojvládie vyriešiť diplomaticky. Do Ríma boli predvolané obe strany: Anjuovci aj Přemyslovcvi, ktorí nemali so svätou stolicou najlepšie vzťahy a vopred predpokladali neúspech. Pápež v encyklike Spectator omnium z 31. mája 1303 uznal za jediného dediča arpádovského trónu Karola. Václav pod tlakom okolností v roku 1304 zorganizoval vojenskú výpravu do Uhorska. Do sporu sa v tom čase zamiešal aj Albrecht I. Habsburský, strýko oboch mladíkov, ktorý dovtedy zachovával neutralitu. Na moravské pohraničie zaútočilo habsburské vojsko, čo donútilo Přemyslovcov opustiť Uhorsko. So sebou vzali arpádovské korunovačné klenoty. V 1305 zomrel otec Václava-Ladislava. Václav uzatvoril mier s Habsburgovcami, 9. októbra 1305 abdikoval a svoje práva na uhorský trón preniesol na vzdialeného príbuzného Ota III. z rodu Wittelsbachovcov. Bol to jeden z jeho posledných panovníckych činov, lebo v auguste 1306 Václava zavraždil neznámy vrah ako 17-ročného mladíka. Ním vymrel rod Přemyslovcov po meči.

Oto, vlastníci korunovačné klenoty, sa vybral do Uhorska prezlečený za kupca. Cestou dokonca korunu ukrytú v špeciálne zhotovenej karafe načas stratil. Vďaka podpore pánov z Kyseku bol 6. decembra 1305 v Stoličnom Belehrade korunovaný za uhorského kráľa. Korunovácia sa konala v komornom duchu, nového kráľa nemal najskôr kto korunovať. Odhodlal sa na to vesprémsky biskup Benedikt a čanátsky biskup Anton, ktorý bol za to pozvaný na koberček k pápežovi.

Otovo postavenie postupne slablo, nepodarilo sa mu získať podporu uhorských veľmožov. Pápež Klement V. mu verejne zakázal používať kráľovský titul. Zvrat nastal, keď ho zajaľ sedmohradský vojvoda Ladislav Kán. Na prelome 1307/1308 sa mu podarilo z väzenia utiecť a vrátil sa do

Bavorska. Titulu uhorského kráľa sa nevzdal a používal ho až do smrti 9. septembra 1312.

Karol Róbert zostal bez súpera. Časť šľachty ho v októbri 1307 na Rákošskom poli uznala za kráľa. Keďže zasadnutia sa nezúčastnili najsilnejší magnáti Matúš Čák, Ladislav Kán a páni z Kyseku, nič nebolo rozhodnuté. Karolovi pomohol veľmi šikovný a obratný diplomat kardinál Gentilis, ktorému sa buď podarilo získať magnátov na stranu Karola Róberta, alebo eliminovať ich odpor. Na synode v Pešti 27. novembra 1308, pred 710 rokmi, bol definitívne zvolený za uhorského kráľa za prítomnosti zástupcov Matúša Čáka a Ladislava Kána. Následne bol ako Karol I. ešte dvakrát korunovaný: v júni 1309 v Budíne novozhotovenou korunou a 27. augusta 1310 v Stoličnom Belehrade svätostefanskou.

Vláda Karola Róberta začala éru rozvoja Uhorska. Pre banské mestá bola dôležitá úprava banského regálu v roku 1327. Karol I. chcel vydávať novú zlatú mincu, preto povolil slobodne otvárať bane s podmienkou, že banskí podnikatelia budú odovzdávať drahé kovy do kráľovskej komory. Pozemky zemepánov boli naďalej v ich vlastníctve a patrila im tretina vyťaženej rudy. V roku 1335 prenajal Hypolitovi, oravskému a kremnickému komorskému grófovi, všetky mestá a dediny patriace ku kremnickej komore, ako aj Bratislavskú, Nitriansku, Trenčiansku, Tekovskú, Hontiansku, Zvolenskú, Novohradskú a Komárňanskú stolicu s podmienkou, že kdekoľvek sa nájdu drahé kovy, postará sa o ich ťažbu. Celkovo je 14. storočie charakterizované ako zlatá éra baníctva. Baníctvo riadili banskí grófi – komesi. V roku 1335 nariadil Karol I. zriadiť vo všetkých banských mestách kráľovské domy (domus regiae), do ktorých mali ťažiar odovzdávať drahé kovy. Pred 680 rokmi, v roku 1338, vydal ďalší dekrét, ktorý hovoril o tom, že rýdzosť zlata mohol skúšať iba banský gróf, comes camerae – camerarius, v kráľovskom dome. Na základe týchto dekrétov bol postavený takýto dom aj v Novej Bani. Túto funkciu pravdepodobne plnila budova neskoršej historickej radnice, ktorá bola postavená pôvodne ako gotická pevnostná stavba.

O 150 rokov neskôr sa tiež uvoľnil uhorský trón, keď nečakane ako 17-ročný umrel kráľ Ladislav V. Pohrobok. Cesta na trón nového kráľa – Mateja I. – bola viac ako šťastná, vydláždzená aj úspechmi jeho otca Jána Huňadyho, známeho Turkobijcu. Ten počas nedospelosti Ladislava zastával post gubernátora. Matej mu pomáhal pri politickej kariére, lebo na rozdiel od otca vedel čítať a písať a ovládal plynulo niekoľko jazykov (maďarský, chorvátsky, latinský, neskôr aj nemecký, český a

ďalšie slovanské jazyky). Po bitke pri Belehrade Turkobijca podľahol moru a politická situácia sa rapídne zmenila. Matej a jeho starší brat Ladislav boli obvinení zo zrady a uvrhnutí do väzenia. Ladislava popravili v marci 1457 a vtedy 14-ročný Matej bol odsúdený na trest smrti. Mal byť popravený v Prahe počas svadobného veselí kráľa Ladislava Pohrobka s francúzskou princeznou Magdalénou. Ladislav však náhle zomrel. Kronikár Ján z Turca udalosť opísal takto: „Neviem s určitosťou povedať, či jeho smrť spôsobil smrteľný jed..., alebo si ho jednoducho Pán povolal k sebe.“ V Prahe uväzneného Mateja zvolili vďaka podpore strýka Michala Siládiho na sneme v Pešti 24. januára 1458, pred 560 rokmi, za uhorského kráľa. Mal vtedy 15 rokov. Korunovaný bol až v roku 1464, keď rímsky cisár Fridrich vrátil svätostefanskú korunu.

Matej Huňady zvaný Korvín sa snažil odstrániť feudálnu anarchiu. Svojimi nariadeniami všemožne podporoval hospodárstvo banských a ostatných slobodných kráľovských miest. V roku 1464 daroval Ladislavovi Markušovi z Terian novobanský obilný mlyn. Mesto odmietlo zaplatiť Markušovi kráľovský census a urobilo tak až na priamy rozkaz panovníka. Pozitívny dopad pre mesto malo hospodárske nariadenie z roku 1466. Matej ním zakázal diktátorom Tekovskej stolice vyberať akékoľvek poplatky na Brehoch, ktoré s Novou Baňou tvorili správnu jednotku a boli oslobodené od daní. V roku 1470 oslobodil banské mestá od mýtnych poplatkov a tiež platenia tribútu.

V roku 1471 Novú Baňu zasiahli následky sprisahania uhorskej šľachty proti Korvínovi. Boje prebiehali aj v údolí Hrona, kde protivníci zaujali hrady Šášov, Revište, Teplický a Breznický hrad. Na dovŕšenie katastrofy Novú Baňu zastihol mor.

Banské mestá si užívali priazeň panovníka, Nová Baňa dvojnásobne, lebo bola poctená: Matej Korvín do jej mestského erbu venoval havrana so zlatou obrúčkou, ktorý bol aj v jeho rodovom erbe. Oblúbenosť tohto panovníka v Novej Bani podčiarklo to, že v Radnej sieni novobanskej radnice namaľovali aj Matejev portrét.

Obaja spomínaní kráľi boli dobou prinútení už v mladom veku vykonávať rozhodnutia ovplyvňujúce celú krajinu. Možno mali trochu šťastia a správnych ľudí okolo seba, ale svoje možnosti, využili naplno. Patria k našim najznámejším a najvýznamnejším panovníkom.

Mgr. Katarína Stredáková,
Pohronské múzeum v Novej Bani

Základná škola Jána Zemana Nová Baňa
poživa budúcich prváčkov a ich rodičov sa

Zápis

do 1. ročníka

Zápis žiakov do 1. ročníka sa bude konať
9. apríla 2018 o 8.30 hod. pre MŠ Nábřežná
a 10. apríla 2018 o 8.30 hod. pre MŠ Kolibská a Štúrova
v klubovni na 1. poschodí.

Deň otvorených dverí pre rodičov a deti bude
6. apríla 2018 od 8.00 do 11.00 hod.
Tešíme sa na Vás!

Riaditeľstvo Základnej školy sv. Alžbety

oznamuje rodičom:

ZÁPIS

do prvého ročníka bude v dňoch 5. 4. a 6. 4. 2018
v ZŠ sv. Alžbety v čase od 13.00 hod. do 17.00 hod.

odporúčame na zápis priniesť:

- občiansky preukaz
- rodový list dieťaťa

Zároveň Vás srdečne pozýva
na **DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ**
Pre rodičov

TERMIN: 4. 4. 2018 ČAS: 8.00 hod. - 16.30 hod.

Pôda ako hlavná a jediná živiteľka

Keby sme mali príležitosť nazrieť do našich poľnohospodárskych boratórií, trebárs aspoň jedným kilogramom odobratej vzorky pôdy, tak by sme sa čudovali, koľko je v nej biologického života - mikroorganizmov, baktérií, ktoré v súvahe s ich životnou schopnosťou, pod elektrónovým mikroskopom, robia pôdu živým - životodárnym článkom.

Po tomto úvode sa zameriam na konkrétne podmienky pôdneho fondu, ktoré sa nachádzajú v blízkosti mesta Nová Baňa. Treba zdôrazniť „banickej Novej Bane“. Z celkovej výmery 7,500 hektárov uvediem najbližšie okolie mesta, ktoré je vlastne prekrížené podzemnými šachtami. Pôjdem pekne po poriadku. Od železnice na východnej strane od Gupne až po Havranju skalu, Sokol a vrch Hájka, táto stráň je kameň na kameni, ktoré rúcajú spod kvádrov určených na mlynské kamene do polovice minulého storočia šikovní majstri kamenári. Odštiepené kusy bridlicového / drsného/ kameniva a zvyšný odpad sa dodnes nachádzajú na celej stráni až hore za starú cestu. Nálezom z listnatých, ale aj ihličnatých stromov, sa semiačka postupne s hnilobou pretvárali z roka na rok na úrodnú pôdu, v ktorej sa postupne utvárali aspoň sčasti aké - také podmienky na klíčenie stromovej vegetácie. Preto sa v tejto časti nesmie ťažiť žiadna drevená hmota alebo vyberať kamene. Príroda si sama pomáha každoročným zhadzovaním lístia a semien tým spôsobom, že jedno dozrieva, odhŕňa a padá na zem, utvára sa prirodzené „lesné hnojivo“ humus a druhé vzrastá a zakrýva hlavne povrchnú hlušinu kameniva.

Trochu iná je situácia pôdnej identity na južnej strane od Gupne, Červenej skaly až po Štramproch, ešte aj trochu vyššie k Hrabinám. Kým na južnej strane podkopávali baníci skálie, zem a drsnú mŕtvu baktériami neobdarenú, takmer neúrodnú sutinu, so schváleným plánom rozkázali mestskí páni po baníkoch sutinu povrchovo urovnať a upraviť tak, aby sa mohlo začať s výsadbou nových lesných stromčekov, hlavne patriacich k prímestskej zeleni. Tá tesne gravituje

so slávou nielen banickej, ale aj roľníckej a ovocinárskej oblasti mesta Nová Baňa. Veď by to bolo priam „škaredé“ pozrieť sa v tú stranu na hĺby, kopce vyťažených skál spod zeme. Tak sa pustili, ako hovoria najstarší pamätníci, do ťažkej, ale smutnej roboty. Za posledného horára Šašvaryho začali s touto nákladnou a namáhavou prácou zalesňovania. Prvý rok, vzhľadom na „pôdokameňový“ neúrodný povrch, sa prijalo ani nie jedna štvrtina ihličnanov, hlavne smrekov a borovic. To sa na druhý rok dosadilo, ale prišlo suché leto. Zase takmer všetko vyschlo, lebo kamenie na čistú holinu prinášalo z rozpáleného slnka väčšiu páľavu, čo negatívne pocítili aj nové sadenice. Čo teda robiť? Horár Šašváry s kolektívom a so súhlasom mestských pánov, ktorí všetko financovali z mestskej pokladnice, schválili taký postup, že na miesto neujatých ihličnanov doplnili hluché miesta listnatými sadenicami, hlavne hrabmi, agátmi, dubmi, sčasti aj bukmí. Išli na to s nádejou a plánom. Zvláštnymi motýčkami vyhlbili jamky, do ktorých nasypali dobrú zem takmer doplna. Dolu z prístavených sudov naplnených vodou vynášali v drevených putniach ženy aj muži na chrbtoch vodu. Zalievali, zalievali až do tých čias, pokiaľ sa nové sadenice neujali. Ešte šťastie, že to bol rok prajný na dažď. Keď sa zahľadíme dnes na túto stráň, vidíme podrasty pôvodných druhov borovic, smrekov. Ostatný podrast bol už z opakovaných výsadbí zavlažovaných ešte aj na druhý rok po výsadbe, až kým sa mladé sadenice nechytli koreňovou sústavou zeme.

Dnes dobre vieme a sme presvedčení, že planýrovanie pôdy nastalo v tých časoch na rôznych miestach celkovej stránke pod červenou skalou až po Kohútovo, Štamproch, čo ďalej až pod Hrabiny. Po komasácii si roľníci upravili povrch ešte úrodnejšou zemou, aby získali aspoň trávny porast súci na dokrmovanie dobytku. Ovocným stromom sa darilo najmä na južnej strane tak, že mnohí roľníci sa stali zároveň ovocinármi. Bolo to v tých časoch lákavé, pretože z dolniakov sa privážalo ovocie, pšenica, žito, jačmeň, ovos. Aj preto ovocinárstvo

malo v tých časoch veľký zmysel. Napríklad, mal som spolupracovníka Ing. Františka Tencera, ktorý raz priniesol do kancelárie, vtedy ešte na terajšej Cintorínskej ulici bývalej bytovky ŠM v Novej Bani, otcov zošit, do ktorého si bedlivo zapisoval, koľko metrov ovocia (jablák, hrušiek, vlašských orechov), hlavne pred vianočnými sviatkami, priviezol naspäť z neďalekých dolniakov. Furmani - ovocinári sa hromadne vybrali na koňoch, voloch a kravách. Najmenej dvadsaťkrát i viacej sa obrátili za jednu zimu a rok. Chodievali tam až do socializácie poľnohospodárstva. Za jediný rok tam vymenili ovocie za 120 g obilia aj strukovín. Privádzali odtiaľ aj živé vykŕmené ošipané, hydinu atď. Dnešnému človeku sa ani veriť nechce, aké malo ovocie z novobanských štálov v úrodnosti dobré pôdne podmienky a vo svojej dobe silný hospodársky význam. Tak sa mi tlačí do povedomia aj celkové číslo. Keď z viacej ako štvrt milióna vysadených ovocných stromov bol v tej dobe vysoký ekonomický osoh. Hlavne bystrických sliviek zaberá tento počet najviac. Uvediem príklad. Keď som sa raz opýtal našej pracovníčky zo Štálov, kde bola včera, odpovedala: „Boli sme v Zlatých Moravciach, kde sme do konzervárni zaviezli s manželom 43 vriec bystrických sliviek.“ Ľudia chodili na nákup ovocia do Novej Bane zo všetkých kútov Slovenska a ešte aj zo zahraničia.

A dnes si kladieme otázku. Kde sa podeli tie časy? Pred týždňom mi telefonicky volal tunajší občan a učiteľ Základnej umeleckej školy Anton Budinský. Okrem iného mi riekol, že kedysi s bratom sadil ich otec ovocné stromčeky jedine na špenových pláňkach - na lúčkach, kde bolo badať zahrabaný a urovnaný povrch neďalekej banickej štôlne. Vraj museli kopat skoro kubičné jamy, navoziť do nich dobrej privezenej úrodnej zeme a až potom pristúpili k výsadbe stromov. V tých časoch boli stromčeky špenené na pravokoreňných pláňkach. Dnes sú už len tzv. EM typy. To je ten veľký rozdiel, prečo dnešné stromčeky feľajú s úrodnosťou len na dvadsať rokov, vysadených len na čiernej úhor a len na krátky čas, ako boli kedysi na pláňkach. Na nich netrpia tak chorobami, škodcami. Tu ide najmä o získanie génov, pôvodných stimulačných látok. Najnovšie niektorí záhradkári vysádzajú ovocné stromčeky tak, že kopú malými bágrikmi pol i kubičné jamy. Navážajú dobrú, úrodnejšiu pôdu, a tak predlžujú životnosť i úrodnosť ovocných stromčekov. Robia to najmä preto, aby odstránili priepustný íl. Nechali viacej „dýchať“ koreňovej sústave, ktorá je, ako vidno z minulého fotozberu, viacej hustejšia vzrastom ako koruna stromu. Tak miestami zlepšujú bionitu pôdy všade tam, kde treba, aby predišli aj zhoršeným klimatickým podmienkam. Celkovo ide o zlepšovanie štruktúry pôdy.

Jozef Blaha

**Pozývame Vás na besedu
s profesorom Hričovským
dňa 23. marca 2018 o 15.30 hod.
v Podnikateľskom centre na 1. poschodí.
Beseda bude spojená s praktickou ukážkou.**

Čo nového v ZŠ sv. Alžbety

V o fašiangovom období sa zabavili žiaci 1. stupňa na žiackom karnevale v priestoroch telocvične. Do tanca im hral Mgr. Ján Škvarka. Žiaci 2. stupňa sa zabavili v priestoroch CVČ, kde sa o hudbu postaral žiak 9. ročníka Šimon Mikuška. Mnohí žiaci aj na 2. stupni sa rozhodli, že sa zabavia v maskách. Vynikajúce koláče pre všetkých žiakov napiekli pani upratovačky.

V sobotu 10. februára sa konal v sále CVČ v Novej Bani 14. ples rodičov a priateľov cirkevnej školy. Zúčastnilo sa ho vyše 100 pozvaných hostí. Do tanca hrala hudobná skupina Kašuba Band v zložení Ľudovít Kašuba ml. so speváčkou Martinou Kreibich. Jedno tanečné kolo si s nimi zahral na saxofóne i Gregor Káder. Ples otvorili žiaci z tanečno-sportového klubu Tiffany pod vedením manželov Pšenákovcov. Prítomným sa prihovoriť pán riaditeľ Mgr. Branislav Pirháč i pán kaplán Mgr. Martin Melich. V programe sa predstavili aj naši štvrtáci, ktorí predviedli fašiangové pásmo na bobo tubách pod vedením Mgr. Andrey Raffajovej. Sálu vyzdobila so svojimi šikovnými pomocníkmi Ing. Veronika Štrbová. Jej rekvizity priniesli mnoho smiechu a zábavy nielen pri fotení, ale aj pri tanečných kreáciách. Výbornú večeru pripravili pracovníci firmy pána Michala Konečného Gastro – nov. Pán Konečný nám opäť zapožičal kompletný servis. O obsluhu hostí sa postarali: Tomáš Káder, Mária Debnárová, Kristína Martinková, Maroš Kollár a Simona Solčanová. Počas plesu fotil Matej Pirháč. Tombolu vtipne moderoval Karol Bartoš. Ďakujeme všetkým sponzorom, ktorí venovali do tomboly viac ako 80 cien. Sú to nasledovné firmy i rodiny: ENVIROSLOVAKIA Jozef Habánik, KITEK Nová Baňa, Tekovská kúria, Park café- Helena Tichánková, Profimont – V. Garaj, COOP JEDNOTA, SDO – Malá Lehota – Vladimír Debnár, Čajovník Rodinkovo, Šport Bar Brehy – Eva Mikušková, Ski centrum Drozdovo, Uhoľné sklady - Mária Koišová, Mesto Nová Baňa, Kaderníctvo Mirka, Penzión TAJCH, Lekáreň MEDEA, Mont DESIGN- Jozef Vozár, Vlasové centrum – Jana Ciglanová, Kvetinárstvo Lucka – p. Zímanová, Bostex- Ondrej Ďurian, Masážny salón Katarína Káderová, Orbis - Ján Ďurček, AutoPitt – Július Pittner, Schnitzel burger – Iveta Valachová, Drogéria- Farby- Laky- Filoména Polcová, Kľúčová služba – p. Kašuba, Kvetinárstvo Erika Drgoňová, ART STYLE - Mgr. Zuzana Bratková, EURONICS – Katarína Budinská, Noba – Trans – Maroš Marko, eScomp – Mgr. Milan Obrčian, Lekáreň Dr. Max, Penzión Tajch, VALERY - Valéria Holá, Pizzeria Della Piazza, AXOL, Abraca – Ing. Zuzana Mališová, S- NOBADENT- MDDr. Š. Špirk, Mäsiarstvo Maslen, Textilná galantéria - Anna Petková, OZ Lodenica pod orechmi N. Baňa, Gombík- Lucia Pálenkášová, SDO- Malá Lehota, Kozmetický salón Mirage-Ivana Hubačová, Dvor FARBTECH – Lukáš Tužinský, Náboženská predajňa – p. Fíráková, TRISTONE FLOWTECH SLOVAKIA, PROFI SAFETY, IN MODA- Janka Benčatová, DAFNÉ – p. Pacherová, GASTRO- Ivan Benč, rodiny: Galetová, Šályová, Káderová, Valachovičová, Pirháčová, Šályová z Hájenky, Budinská, Gulaiová, Raffajová, Maruniaková, Vallová, Šályová z Veľkej Lehoty, Vozárová, Pittnerová. Ďakujeme žiakom, ktorí pomáhali pri výzdobe a upratovaní sály. Tešíme sa na jubilejný 15. ročník plesu a dúfame, že bude rovnako veselý ako tohtoročný.

Prinášame výsledky súťaží za uplynulé 2 mesiace. V okresnom kole Dejepisnej olympiády v kategórii D obsadil Pravoslav Bartoš – 3. miesto, v kategória F získala Katarína Petrášová – 1. miesto a Martina Štullerová – 3. miesto.

V okresnom kole v stolnom tenise žiačok ZŠ nás reprezentovalo družstvo školy v zložení: Sabína Gregorová, Barbora Hvizdáková, Barbora Štullerová, Eliška Štullerová. Dievčatá si vybojovali 2. miesto. V okresnom kole súťaže v prednese slovenskej povesti Šaliansky Matko zvíťazila v I. kategórii Natália Paučeková, v II. kategórii jej brat Samuel Pauček a v III. kategórii Debora Valentovičová. Darilo sa aj Alžbete Danišovej, ktorá obsadila 2. miesto.

V okresnom kole Biologickej olympiády kat. C, teoreticko-praktická časť, boli úspešnými riešiteľmi Hana Kopernická a Pravoslav Bartoš.

V okresnom kole Geografickej olympiády dosiahli naši žiaci nasledovné umiestnenia: kategória E - Hana Kopernická - 1. miesto, Juraj Majzler – 2. miesto, Pravoslav Bartoš – 3. miesto, kategória F- Martina Štullerová - 1. miesto, kategória G - Lýdia Bratková – úspešná riešiteľka.

V celoslovenskej súťaži žiakov 2. – 5. ročníka ZŠ VŠETKOVEDKO boli najúspešnejšími žiakmi školy: Bruno Brieška (2. roč.), Dominika Kráľová, Noel Vallo (3. roč.), Jakub Kopernický, Veronika Kurzová, Natália Psoťková, Adam Zumerling (4. roč.), Samuel Pauček (5. roč.).

VŠETKOVEDKOM ŠKOLY, ktorý v súťaži dosiahol najlepšie výsledky sa stal Jakub Kopernický. Spomedzi takmer 21 000 žiakov obsadil 7. miesto.

V okresnom kole Matematickej olympiády v kategórii Z5 získal Samuel Pauček - 1. miesto, Paulína Valachovičová - 2. miesto a Štefan Valentovič - 3. miesto.

V okresnom kole olympiády z anglického jazyka si v kategórii 1A vybojoval Tomáš Jaďuď – 2. miesto, Tamara Petrášová – 3. miesto v kategória 1B bol Sebastián Vozár - úspešný riešiteľom.

Úspešným žiakom a ich pedagógom blahoželáme a ďakujem za úspešnú reprezentáciu školy i nášho mesta.

M. Solčanová

EDUCATE SLOVAKIA v Gymnázium Františka Švantnera v Novej Bani

Projekt EDUCATE SLOVAKIA sme realizovali v našej škole na konci prvého polroka. Dvaja medzinárodní študenti – Deandra z Indonézie a Felipe z Brazílie - spestrili našim žiakom 4 vyučovacie dni po skončení polročnej klasifikácie rôznymi aktivitami vo forme interaktívnych prezentácií a workshopov s celou triedou alebo v skupinách. Komunikovalo sa výhradne po anglicky, ak nepočítame jednoduché slovné spojenia a frázy v indonézskom/brazílskom jazyku, ktoré si mohli vyskúšať naši študenti alebo základnú slovnú zásobu v slovenčine, ktorou sa pochválili obaja stážisti. Veľmi si ceníme fakt, že to študenti zvládli sami, bez prítomnosti a pomoci učiteľa.

Zameranie projektu na zlepšenie medzikultúrneho porozumenia a globálneho zmysľovania slovenskej mládeže sa prejavilo v rozhovoroch stážistov s našimi žiakmi o svojich rodných krajinách, ich kultúre a tradíciách. Spolu si tiež zatancovali a zaspievali typické národné tance a piesne Brazílie a Indonézie. Spoločne zistili, že mnohé problémy moderného sveta sú globálne nie preto, že je to trendový pojem, ale preto, že sa týkajú každodenného života ľudí v mnohých krajinách. Veď mať dostatok čistej pitnej vody, mať možnosť vzdelávať sa v ľahko dostupnej a dobre vybavenej štátnej škole, môcť sa učiť cudzí jazyk zadarmo v štátnej škole alebo platiť si za súkromné vyučovanie, či bezpečne chodiť po uliciach miest a dedín sú bežné záležitosti blízke mnohým národom a krajinám.

Okrem diskusií o témach týkajúcich sa súčasnosti, stážisti motivovali našich študentov aj k zamysleniu sa nad svojou budúcnosťou. Pre niektorých nebolo ľahké povedať alebo napísať čo najkonkrétnejšie predstavy o svojom budúcom živote.

Zodpovednosť a toleranciu k

rozmanitosti (ďalší zámer projektu) predviedli Deandra a Felipe naživo na svojom bezproblémovom vzťahu a spolupráci, keď bezprostredne a úprimne spolu vychádzali a spolunažívali, akoby sa poznali dlhšie a nie iba 4 týždne počas pobytu na Slovensku. Vďaka im za takúto autentickú a praktickú ukážku medzikultúrneho porozumenia.

Na oplátku zažili u nás rodinné večere v domácnostiach, volejbalový tréning školského tímu, krátku návštevu lyžiarskeho strediska s jazdou v ratraku po lyžiarskom svahu, tréning dedinského futbalového klubu, meninovú gratuláciu v zborovni a celkove rodinnú atmosféru gymnázia v prostredí malého mesta.

Projekt sme mohli uskutočniť vďaka sponzorskému príspevku priateľov našej školy. A dostali sme sa s ním aj do pozornosti médií v podobe krátkeho príspevku v relácii Krížom krážom 9. 2. 2018 v Rádiu Regina stred.

NIEKTORÉ ŽIACKE ODOZVY:

„Bolo to také ozajstné a zábavnejšie, ako keď nám to hovoria učitelia. Povedali nám konkrétne a praktické veci o ich živote.“

„Chceli by sme viac hodín za týždeň s jednou triedou.“

„Deandra a Felipe boli veľmi milí a priateľskí.“

„Na jednej strane dobre, že to boli tiež študenti učiaci sa angličtinu ako cudzí jazyk, lebo sme komunikáciu s nimi zvládli ľahko. Na druhej strane by bolo zaujímavé mať aspoň jedného študenta z anglicky hovoriacej krajiny pre porovnanie.“

„Priamy kontakt so zahraničnými študentmi bol výbornou skúsenosťou.“

Andrea Budinská,
GFŠ Nová Baňa

Z gymnaziálnych lavíc-nelavíc

Február je tradične najkratší mesiac, keď sa k tomu pridajú jarné prázdniny, v školách ešte viac obľúbený. Ale bol aj bohatý na rôzne aktivity. Hneď prvý deň Dominika a Vanesa Muchové zaleteli do štálskej materskej školy, kde rozbehli projekt Mladí výskumníci - veda hrou a pod vedením RNDr. D. Benčatovej s malými zvedavcami experimentovali jedna radosť. Prvého februára končil aj projekt Educate Slovakia, rozlúčili sme sa s Deandrou z Indonézie a Filipem z Brazílie. Jazykovo podkutí sme absolvovali krajské kolo olympiády z nemeckého (M. Kamodyová - 4., M. Papánek - 5., D. Muchová - 9. miesto) a z anglického jazyka (E. Datko - 10., K. Ivanová - 12. miesto). Na olympiáde ľudských práv si A. Ladecká 7. miestom zabezpečila postup na aprílové celoslovenské finále. Pred zimnou olympiádou si druháci, sextáni a terciáni kvalitne zalyžovali na lyžiarskom kurze v Roháčoch. Volejbalisti majú za sebou okresné kolo - mladšie

žiačky brali bronz, staršie striebro a chalani zlato a postup na región. Maturanti aj septimáni si vypočuli informácie o možnostiach štúdia na prírodovedeckej fakulte v Trnave a brnianskej technike a keďže sa blíži externá časť maturity, strihli si generálnu skúšku jej elektronickej formy (samozrejme, bez septimy, tá má ešte rok čas). Nádejní prváci, teraz ešte len v devine na ZŠ, u nás strávili poobedie úloh a súťaží na zábavnej žúrke. Sexta zvládla muzikál Boyband v Bratislave a s II.A a kvartou aj slovenskú klasiku Kým kohút nezaspieva v Nitre. Diana a Ramona Valkové si v Lazoch pod Makytou namáhali hlavičky na týždňovom sústreďení najúspešnejších riešiteľov celoslovenskej súťaže z matematiky Pikomat. A po prázdninovom oddychu sa R. Káčer, P. Tomík a M. Ďurovič na UMB v B. Bystrici ponorili do časticovej fyziky. Nemčinári absolvovali workshop k novým médiám na UKF v Nitre a jazykové certifikáty úrovne A1 a A2.

Radovan Mádel,
GFŠ Nová Baňa

Odhodlaj sa zmeniť svoj pohľad na cestu do práce!

WWW.DOPRACENABICYKLI.EU

REGISTRÁCIA do 5. mája 2018

NÁBOR NOVÝCH ČLENOV

Nábor členov do kolektívu mladých hasičov dobrovoľného hasičského zboru mesta Nová Baňa

Pre dievčatá a chlapcov vo veku od 6 do 15 rokov

Tréninky bývajú každý pondelok o 15:30 na hasičskej zbrojnici DHZM Nová Baňa

Tešíme sa na vašu účasť

kontakt: dhzm.nb@gmail.com

Neváhajte a podajte pomocnú ruku deťom s telesným a mentálnym postihnutím, nezostajte k nim ľahostajní, pomôžte búrať bariéry, ktoré im v živote postavil osud.

prispejte

2 % zo zaplatenej dane v prospech Občianskeho združenia - Slniečko pre pomoc ľuďom s viacnásobným postihnutím

Váš príspevok pomôže:

- zakúpiť špeciálne didaktické pomôcky nevyhnutné pre výchovno-vzdelávací proces žiakov s postihnutím
- zabezpečiť kompenzačné a rehabilitačné prostriedky
- zakúpiť špeciálne didaktické pomôcky nevyhnutné pre výchovno-vzdelávací proces žiakov s postihnutím
- podporovať projekty zamerané na nenásilnú integráciu jedincov s postihnutím do našej spoločnosti

Občianske združenie - Slniečko pre pomoc ľuďom s viacnásobným postihnutím,
Rekrečná 393, Nová Baňa 96801, IČO: 37892151, DIČ: 2021696578, VUB a.s.,
I.Ú. SKS302000000000026438422,
email: ozslniecko.novabana@gmail.sk, www.specialnaškola.sk

Lyžovačka na Orave

Dni bez školy, bez starostí, len lyžovanie a zabávanie sa. V sobotu 3. februára sme sa všetci stretli a vyrazili sme na lyžiarsky výcvik do krásnej časti Slovenska, do Roháčov - Spálenej doliny.

Cesta nám trvala skoro 3 hodiny, a tak sme boli už naozaj šťastní, keď sme dorazili na miesto. Večer sme si vypočuli pokyny a dohodli sme sa, ako bude vyzerať náš druhý deň. Potom sme už len išli do vlastných izieb, aby sme si vybavili a prichystali veci a zvyšok úvodného dňa sme sa väčšinou rozprávali. Na druhý deň ráno sme sa všetci zišli pri raňajkách a vychystali sa na lyžovačku. Učítelia a inštruktori si nás rozdělili do piatich skupín. Lyžovačka bola naozaj perfektná, aj keď nám prvé dni husto snežilo. Doobeda sme všetci poctivo lyžovali a potom sme sa už vyhladovaní tešili na obed v našej chate. Po obede sme znovu išli lyžovať. Na konci každého dňa bolo už na všetkých vidieť únavu, a tak sme boli radi, keď sme si mohli oddýchnuť, lebo lyžovať celý deň je naozaj vyčerpávajúce. Keď sme prišli do chaty, každý si dal svoje veci z lyžovačky do poriadku a do večera sme mali voľno. O šiestej bola pre nás pripravená chutná večera, po ktorej sme vyhodnotili celý uplynulý deň a

povedali si ďalšie pokyny na deň nasledujúci. Stihli sme si pozrieť prezentácie a vypočuť informácie zo sveta lyžovania, ktoré si pre nás pripravili niektorí žiaci, následne nás čakal spoločný program vždy pod taktovkou jednej z tried.

V utorok večer sme navštívili zasnežený, rozprávkovo rozsvietený skanzen v Zuberci, kde nám miestni folkloristi predvedli veľmi pekný program o tom, ako sa žilo kedysi. Posledný deň pre nás vedenie chaty pripravilo diskotéku a občerstvenie, kde si každý prišiel na svoje.

Takto prebiehali naše dni na lyžiarskom, žiaľ, chrípka si nás našla aj v horách, a tak v polovici výcviku odišli kvôli chorobe traja žiaci z tercie. Nanešťastie sme sa nevyhli ani vážnejším zraneniam, a preto je veľmi dôležité dávať si vždy pozor a byť opatrný.

Myslím, že všetci si necháme na tento lyžiarsky výcvik hlavne tie pekné spomienky. V mene žiakov tercie, sexty a druhého ročníka ďakujeme našim učiteľom za zorganizovanie tohto skvelého lyžiarskeho týždňa na Orave.

Petrana Mäsiarová,
tercia GFŠ Nová Baňa

Fašiangovníci v novobanských Štáloch aj tento rok

Aj ko pár rokov dozadu, tento rok sa v poslednú sobotu pred Popolcovou stredou rozoznali v dvoroch novobanských štálov zvuky heligóniek a saxofónov od skorého rána až do večera. V pätnástich domoch si pripomenuli známy fašiangový zvyk, zaspievali, zahráli a vytancovali gazdiné. Ďakujeme im, že hoci to nie je typický štálský zvyk, vedia ľudí rozveseliť, priniesť dobrú náladu do domu a že vôbec mladí ľudia pestujú lásku k ľudovej kultúre a šíria ju ďalej.

Ďakujeme OZ Štálska slamenka za vydarený ročník fašiangového sprievodu!

Za vďačné gazdiné,
Katarína Búryová.

Fašiangy sa skončili

Stalo sa tradíciou, že aj my v SOŠ obchodu a služieb v Novej Bani si každoročne pripomínáme koniec fašiangov. Fašiangy - obdobie veselosti, zábavy, hodovania a hojnosti.

Tento rok sme sa rozhodli priblížiť tradície fašiangov aj žiakom základných škôl.

V posledný fašiangový deň 13. februára 2018 sme zorganizovali oficiálny DOD, aby si žiaci základných škôl a široká verejnosť mohli prezrieť vynovené priestory školy, učebne a dielne. Zároveň žiaci mohli získať informácie o možnostiach štúdia na našej škole.

Tento deň bol aj ďalším „tematickým dňom,“ ktorý bol zameraný na tému: „Fašiangové zvyky, tradície a jedlá.“

V jedálni školy sa uskutočnila prezentácia, ktorú pripravili žiaci 2. ročníka nadstavbového štúdia študijného odboru Spoločné stravovanie pod vedením Ing. Garajovej v rámci predmetu Regionálna gastronómia. Žiaci základných škôl spolu s našimi žiakmi sa dozvedeli o histórii fašiangov, tradíciách a zvykoch, ako sú fašiangové sprievody, masky a pochovávanie basy.

Prítomní sa ďalej dozvedeli, že k fašiangom neodmysliteľne patrí zabijačka a jej špeciality, ako aj tradičné jedlá - šišky, fánky a pagáče.

Prezentácia, ako už u nás býva zvykom, nebola len v teoretickej rovine, ale bola ukončená ochutnávkou fašiangových špecialít. Vynikajúce špeciality pripravili

na odbornom výcviku žiaci učebného odboru kuchár pod vedením majstrov OV. Na ponukových stoloch nechýbali šišky, fánky, pagáče, klobásy, jaternice, tlačienka.....

Z ponukových stolov postupne všetko zmizlo a aj fašiangy sa rozplynuli do stratena. Nastal čas pôstu, čas zahĺbenia sa do seba.

Ing. Katarína Garajová

52. ročník Biologickej olympiády v kategórii C v Centre voľného času

V Centre voľného času v Novej Bani sa dňa 8. februára 2018 uskutočnil 52. ročník okresného kola Biologickej olympiády v kategórii C (žiaci 8. a 9. ročníka ZŠ).

Do obvodného kola boli prihlásené školy ZŠ sv. Alžbety Nová Baňa, ZŠ s MŠ Tekovská Breznica, ZŠ J. Zemana Nová Baňa, ZŠ s MŠ Župkov a ZŠ s MŠ Veľká Lehota. Súťaž pozostávala z riešenia prakticko-teoretickej časti a projektovej časti. Celkovo sa olympiády zúčastnilo 10 žiakov.

Predsedníčka komisie bola - Ing. Júlia Hrmová / ZŠ sv. Alžbety Nová

Baňa/

Teoreticko-praktická časť

Umiestnenie :

- 1.miesto Filip Švaral, ZŠ J. Zemana Nová Baňa
- 2.miesto Nikolas Patrik Mičal, ZŠ s MŠ Župkov
- 3.miesto Jakub Repiský, ZŠ s MŠ Župkov

Projektová časť:

- 1.miesto Dominika Adamská, ZŠ s MŠ Župkov

Srdečne blahoželáme.

Mgr. Juraj Kološta

Mobilné planetárium v našej škôlke

Návštevu nafukovacieho MOBILNÉHO PLANETÁRIA dňa 7. februára 2018 sa v MŠ Nábrežná v triede „C“ stali naše menšie deti súčasťou vesmírneho príbehu „AKO MESIAC PUTOVAL K SLNKU“. Príbeh ich vtiahol k poznaniu súhvezdí zverokruhu a ročných období.

Predškôláci sa virtuálne preniesli do ľudského tela, kde mali možnosť poznávať funkcie vnútorných orgánov. Traja hrdinovia z príbehu priateľnou formou sprostredkovali deťom, ako si chrániť zdravie proti vírusom.

Zuzana Chrančeková

O Polepetkovi

Deti z MŠ Nábřežná - Nová Baňa sa dňa 24. februára 2018 preniesli divadelným predstavením do rozprávkového príbehu „O POLEPETKOVI“. Pomáhali mu riešiť rôzne úlohy, životné situácie, ktorými hneval mamičku a pani učiteľku. Ako to už v rozprávkovom svete býva aj Polepetko sa s pomocou detí zmenil na šikovného chlapčeka a dobrého žiaka.

Zuzana Chrančeková
foto: Mgr. Alica Bindová

Navštívili sme hvezdáreň

„Bola raz malá, malá hviezdica, zvidla ju Mliečna, Mliečna cestička...., touto piesňou sa začínal náš ranný kruh v škôlke. Slniečko vykuklo po dlhom čase spod veľkých oblakov a nám spríjemnil exkurziu do Krajskej hvezdárne a planetária Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom. Spoznávali a objavovali sme tajomstvá vesmíru, planét a hviezd prostredníctvom príbehu o Martinovej hviezde. Nevšedným zážitkom bolo vidieť v Hvezdnej sále noc cez deň a nespočetne veľa, preveľa svetielkujúcich hviezdíček. Bohatší o nové zážitky sme sa vracali späť do škôlky s nádejnými kozmonautmi či hviezdármi.

Mgr. Alexandra Debnárová

Malí škôlkari vo veľkom divadle

My, malí škôlkari, sme sa dňa 13. februára 2018 rozhodli navštíviť veľké Divadlo Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene. Usadili sme sa do sedačiek, zhaslo svetlo a zodvihla sa opona. Začala rozprávka o Polepetkovi. Tá poteší všetkých, ktorí sa trápia nad svojou popletenosťou. Človek býva občas dopletený, popletený, zapletený, keď sa však riadi svojím srdcom, správnu cestu vždy nájde. Detičkám sa predstavenie veľmi páčilo. Princzná Pletana si získala dievčatá a chlapci pomáhali Polepetkovi opraviť popletené slová. A tak, ako to v rozprávke býva, dobro a láska vždy zvíťazí nad zlom - v tomto prípade nad zbojníkom Zubadlom, ktorý Polepetkovi zjedol opasok.

Mgr. Alexandra Debnárová

Na ľudovú nôtu

Koncom mesiaca Január sa Materskou školou Nábřežná 2 ozývala hra na ľudové nástroje. Medzi deti zavítal zberateľ ľudových piesní a hudobník pán Anton Budinský z Očovej v tradičnom kroji. Zábavnou a hravou formou deťom predviedol hru na tradičné hudobné nástroje, ako fujara, dvojitá píšťala, gajdy, heligónka, trombón, ale i netradičné nástroje – drumbľa, okarina, handrárska píšťala, krumhorne, citara, pastiersky roh i pastiersky bič. Zaujímavosťou bola aj

hra na „rúre od vysávača“. Počas vystúpenia zapájal deti aj pani učiteľky do tohto výchovného koncertu, či už spievaním ľudových piesní, alebo tancom v podaní „hörných chlapcov“ v zastúpení detí a „pani grófovk“ v zastúpení pani učiteľiek i pani kuchárok.

Deti a zamestnanci MŠ si odniesli z tohto výchovného koncertu pekný umelecký zážitok a protagonistu koncertu odmenili vďačným dlhotrvajúcim potleskom.

Ďakujeme za krásny umelecký zážitok!

Daniela Pištová

Ako sme perie párali

Perina plná peria, veľká ťažká duchna- takto si pamätám svoje detstvo u starkej. Veľká perina bola oddávna súčasťou života človeka a každé dievča bolo rado pokiaľ sa mohlo pochváliť svojím budúcim venom, ktoré obsahovalo perinu. Napárať perie do veľkej periny však nebolo jednoduchou a rýchlou záležitosťou. Gazdiná po celé leto pracovito zbierala a ukladala každé pierko a pilne šklbala či ošklbávala husi, aby mala na páračky dostatok peria. Keď skončila práca na poliach a nastali dlhšie zimné večery, znášala sa vždy časť uchovaného peria z komory či povaly do izby, kde sa zišli ženy a dievky. Do izby priniesli v hrnci a na stôl rozprestrelí len toľko peria, koľko ho mohli za večer zvládnuť.

A tak sme párali a párali aj my, detičky v materskej škole na Štúrovej ulici, so žienkami so súboru Grunčanka. Spevu, hudby a dobrej nálady tu bolo neúrekom. S veľkým záujmom sa deti zapojili do činnosti a išlo im to od ruky. Čo sa za mladi naučíš, na starobu akoby si našiel.

Mgr. Alexandra Debnárová

Deň otvorených dverí v DSS Hrabiny Nová Baňa

DSS Hrabiny Nová Baňa realizovalo dňa 13. februára 2018 Deň otvorených dverí.

Klienti v spolupráci s ISR a s výchovnými pracovníkmi už od rána piekli, maľovali, pracovali, tvorili, vyrábali, aby mali návštevníci tejto akcie možnosť vidieť, čomu sa v našom zariadení klienti venujú a ako tu trávia svoj čas.

Pracovalo sa vo výtvarnom ateliéri, v hrnčiarskej dielni. Pieklo sa v kuchynkách a kultúrne sa dalo zabaviť v miestnosti muzikoterapie pri afrických bubnoch. A taktiež bola možnosť navštíviť multisenzorickú miestnosť, kde sa pracuje metódou snoezelen.

PhDr. Prôčková Hirjáková Antónia,
vedúca úseku výchovy a práce s klientmi s poruchou autistického spektra

Tvorivé dni

Tradične ako každý rok sa u nás v DSS konal týždeň tvorivých dielní. Prebiehal v dňoch od 23. 01 do 26. 01. 2018. Pozvali sme klientov zo všetkých výchovných skupín. Hlavným cieľom tvorivých dielní bola reedukácia, resocializácia, integrácia osobností, rozvoj kreativity a fantázie, nácvik empatie, sebaovládania a vôle. Arteterapeutické tvorivé dielne sú pre deti jedným z najprirodzenejších vyjadrovacích prostriedkov, dáva im možnosť formou hry a tvorivej činnosti s výtvarným materiálom uvoľniť svoje emócie a znázorniť témy, ktoré prežívajú. Pracovné metódy boli prispôbené veku a zručnosti klientov.

Mgr. Svetlana Bezkorovajná,
ISR

Exkurzia do Krajskej hvezdárne a planetária

M. Hella v Žiari nad Hronom

Klienti DSS Hrabiny Nová Baňa dňa 23. januára 2018 navštívili Krajskú hvezdárňu a planetárium Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom. Hneď na úvod sa nás ujal veľmi príjemný pán sprievodca a oboznámil nás s naším harmonogramom exkurzie. Najskôr sme sa presunuli do takzvanej interaktívnej miestnosti s kupolou, kde sme sa pohodlne usadili a vychutnali si pripravenú 3D prezentáciu o planétach, o našej slnečnej sústave, o mliečnej dráhe, hviezdach, mesiacoch či súhvezdiach. Čítali sme sa ako v 3D kine, len sme nepotrebovali okuliare, všetko sa pred nami mihalo a my sme sa cítili, ako keby sme sa naozaj ocitli vo vesmíre a všetko pred nami bolo na dosah ruky. Dozvedeli sme sa aj rôzne zaujímavosti o znameniach a gréckych bohoch. Taktiež sme si tu pozreli expozíciu pre deti a mládež so 120 interaktívnymi exponátmi zábavno - náučnou formou, ktoré prezentujú základy vedy a techniky či fyziky, mechaniky, magnetizmu, 3D zmyslové vnemy, optické a akustické javy, zákonitosti, experimenty. Klienti si mali možnosť samostatne a voľne odskúšať rôzne hlavolamy, podľa návodu experimentovať a pozorovať fyzikálne javy. Najviac pozornosti púťali zmenšeniny slnečnej sústavy či mechanické znázornenie obiehania mesiaca okolo zeme. Dozvedeli sme sa aj o polohách Zeme voči Slnku či rotácii Zeme a prečo máme štyri ročné obdobia. Klienti sa aktívne zapájali a pohotovo odpovedali na otázky, a tak i súperili, kto si osvojil viac poznatkov z dnešnej exkurzie. Ale bohužiaľ, pre nepriaznivé počasie sme nemali možnosť sa ísť pozrieť aj na hvezdársku kopulu, a tak vidieť našu najväčšiu a najžeravejšiu hviezdu, a to Slnko. Nuž snáď sa nám to podarí opäť nabadúce, ale po toľkom bádani všetkým vyhladlo a spolu s výdatným olovrantom a nakupovaním úchvatných suvenírov sa pomaly, ale isto naša výprava za poznaním Vesmíru končila.

Poďakovali sme pracovníkom Planetária, urobili si tak posledné foto na pamiatku a vyrazili na cestu domov. Tento deň sa určite zapíše všetkým do pamäti a budeme naň všetci veľmi radi spomínať a nové zážitky a vedomosti nám určite dlho vydržia, a tak sa o ne môžeme podeliť aj s našimi kamarátmi.

Peter Štrba,
ISR

Benefičný koncert „Objatie tónov“

Benefičný koncert „Objatie tónov“, sa konal už po ôsmykrát v športovej hale Levice. Koncert pripravili občianske združenie Ostrov v Leviciach a Občianske združenie Milan Štefánik.

Na tomto prekrásnom hudobnom podujatí sa dňa 28. januára 2018 zúčastnili aj naši klienti DSS Hrabiny, ktorí sa koncertu nevedeli dočkať a čas si krátili tak, že začali zhotovovať transparenty, plagáty s nápismi skupín, umelcov, aby ich mohli povzbudzovať. Okrem toho si pre umelcov, ktorí na koncerte vystúpili, pripravili aj malé prekvapenie v podobe darčeka. Na benefičnom koncerte nás čakal zaujímavý program, ktorý sa začal zumbou, po ktorej hudobnú časť odštartovala maďarská kapela The Doors Memorial Band. Pozvanie na koncert prijala aj Nela Pocisková, ktorá nám zaspievala niekoľko známych piesní. Potom sa na pódiu predstavila skupina Heľenine oči a nakoniec vystúpila naša obľúbená skupina Gladiátor, ktorej piesne veľmi radi nielen počúvame, ale aj spievame. Toto všetko moderoval herec a zabávač Lukáš Latinák, ktorý prišiel aj medzi nás a zapožoval pred naším objektívom. Okrem koncertov známych hudobníkov sme sa zúčastnili aj rôznych workšopov, ako pletenie náramkov, pletenie z papiera a rôzne iné.

Na záver môžeme len dodať, že veľké ďakujem patrí všetkým tým, ktorí nielen koncert pripravili, ale aj na koncerte vystúpili.

Mgr. M. Hudecová, A. Gajdošová

Ocenenie najúspešnejších v oblasti športu za rok 2017

Mesto Nová Baňa už v októbri 2017 zverejnilo na svojej webovej stránke, ako aj v Novobanských novinách, výzvu na podanie návrhov na najúspešnejších športovcov, trénerov a zaslúžilých funkcionárov mesta Nová Baňa za rok 2017 v piatich kategóriách. Návrhy museli spĺňať určité kritériá, na základe ktorých hodnotiaci komisii, menovaná primátorom mesta, rozhodla bodovacím systémom, ktorí z nominovaných budú ocenení. Nominácie boli podané v dvoch kategóriách, a to Jednotlivci junióri – mládež do 19 rokov a Jednotlivci senióri – od 19 rokov.

V kategórii Jednotlivci junióri – mládež do 19 rokov boli za dosiahnuté športové výsledky v roku 2017 ocenení Žaneta Gajdošová - triatlon, Samuel Kocian - karate a Eliška Štullerová - stolný tenis.

V kategórii Jednotlivci senióri – nad 19 rokov boli ocenení Drahoslava a Peter Pšenákovci - tanečný šport, Milan Slančík - športová streľba a Milan Staňo - beh.

Slávnostný cere-moniál oceňovania najúspešnejších športovcov, trénerov a zaslúžilých funkcionárov mesta Nová Baňa za rok 2017 sa uskutočnil dňa 28. februára 2018 v obradnej sieni mesta Nová Baňa, na ktorom Mgr. Ján Havran, primátor mesta, ocenil dosiahnuté výsledky a športovcom poďakoval za vzornú reprezentáciu mesta v oblasti športu.

Dagmar Lachká,
OKI, Msú Nová Baňa
foto: Mgr. Andrea Šipikalová

Primátor mesta Nová Baňa a Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov pozýva občanov na pietnu

SPOMIENKU NA OSLOBODENIE MESTA NOVÁ BAŇA

29. marca 2018
o 10:30 hod.

Námestie slobody

V programe vystúpi spevácka skupina JESIENKA

Slovenská Alzheimerova Spoločnosť

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Týždeň mozgu 2018

Tipy pre lepšiu pamäť

- ✦ **Pozitívny postoj** ✓
Povedzte si: *Ja nie som o nič horší ako iní!, Ja to dokážem!*
- ✦ **Koncentrácia** ✓
Vedome zamerajme pozornosť na podstatu.
- ✦ **Asociácie** ✓
Pýtajte sa: *Čo mi táto situácia pripomína?, Kde som sa stretol s podobným človekom?* Podobné otázky nám pomôžu pri spomínaní, ale aj pri zapamätávaní si nových informácií.
- ✦ **Selekcia** ✓
Myslime kriticky a posudzujeme, čo skutočne stojí za to pamätať si. Nezaťažujme si myseľ priemernými, deprimujúcimi, zbytočnými myšlienkami a informáciami.

- ✦ **Vizualizácia - obrazotvornosť** ✓
Prostredníctvom mentálnych obrazov si vytvárajme vlastné obrazy.
- ✦ **Intelektuálna zvedavosť** ✓
Čím máme viac vedomostí, tým bude ďalšie zapamätávanie si ľahšie a rýchlejšie. Informácie vzájomne nadväzujú, nové doplnia staré.
- ✦ **Odbúravanie stresu** ✓
Úzkosť, strach a depresia prispievajú k poruchám pamäti. Zameriavajú pozornosť v energiu na zbytočné detaily a zhoršujú schopnosť koncentrácie.
- ✦ **Emócie** ✓
Čím viacej je informácia spojená so silnou emóciou, či už pozitívnu alebo negatívnu, tým lepšie sa vryje na dlhšiu dobu do pamäti.
- ✦ **Odpčinok** ✓
Uvoľnenie, odpočinok a dostatočný spánok umožňujú, aby si mozog oddýchol, prebúdza sa svieži a myseľ sa naplnila energiou.
- ✦ **Okysličovanie** ✓
Fyzická a intelektuálna aktivita zvyšuje prietok krvi mozgovými cievami, čím si vytvárame optimálne podmienky pre činnosť pamäti.
- ✦ **Precvičovanie pamäti** ✓
Sledujme aktívne vedomostné súťaže, riešme krížovky, sudoku...

POHOTOVOSTNÉ LEKÁRENSKÉ SLUŽBY v okrese Žarnovica

- **17. 3. 2018, 24. 3. 2018** - Lekárň VITAE, Nová Baňa (7:30 - 11:00, tel. č. 045/6856 281); Lekárň ALTHEA, Žarnovica (7:45 - 11:15, tel. č. 045/6813 820); Lekárň AQUA, Žarnovica (8:00 - 12:00, tel. č. 0948/130 120); Lekárň VALERIANA, Žarnovica (7:30 - 10:30, tel. č. 045/6812 120); Lekárň BREZNICA, T. Breznica (8:00 - 17:00, tel. č. 045/ 6731 972)
- **18. 3. 2018** - Lekárň AQUA, Žarnovica (9:00 - 12:00, tel. č. 0948/130 120);
- **25. 3. 2018** - Lekárň Beňadik, Hronský Beňadik (9:00 - 12:00, tel. č. 045/5323 939)
- **30. 3. 2018 a 31. 3. 2018** - Lekárň BREZNICA, Tekovská Breznica (9:00 - 12:00, tel. č. 045/6731 972);

Zubná pohotovosť

MUDr. Králik Ján, Lieskovská cesta 2298/4,
ZVOLEN tel.:045/5321288

Ordinačné hodiny

pondelok - piatok	15:30 – 18:00
sobota	8:00 – 13:00
nedeľa	8:00 – 13:00
Sviatky:	8:00 – 13:00

Obyvatelia mesta Nová Baňa a okolia spádovo pripadajú v rámci pohotovostných služieb u stomatológov MUDr. Králikovi zo Zvolena.

RIADKOVÁ INZERCIA

(Inzercia č. 1-4/3)

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

NARODILI SA

Jakub Tencer
Jonáš Kurz
Tereza Eliasová
Petra Szücsová
Vanessa Vozárová

OPUSTILI NÁS

František Gróf	73 rokov
Mária Rajnohová	86 rokov
Štefan Kríštof	83 rokov
Mária Čaklošová	91 rokov
Ing. Milan Žiška	86 rokov
Katarína Slančíková	92 rokov
František Sedlák	85 rokov

Peter Jeleník ...kapitán pechoty

O d 11. októbra 1944 veliteľ 25. pešieho práporu Hron III. taktickej skupiny 1. československej armády na Slovensku.

nar. 3. 7. 1911 Rudno nad Hronom

†13. 10. 1982 Nová Baňa,
pochovaný v Rudne nad Hronom

...kým Peter Jeleník žil, tak rodina vedela, že bol učiteľ, potom vojak v slovenskej armáde, tiež účastník v SNP a pod. V dedine sa toho o ňom vedelo menej, možno starší...

On sám o svojom živote nehovoril. Na oslavy a výročia slávných udalostí ho nikto nepozýval. Odmeny, metále, funkcie...nič. A tak i umrel. Zabudnutý. Neskôr z nájdených pokladov, originálov zachovaných písomností, sme sa o jeho živote a o jeho pôsobení v Slovenskej armáde a tiež aktívnej účasti v SNP dozvedeli podstatne viac. Napríklad veľmi zaujímavé sú zachovalé listy od jeho spolubojovníkov, kde sa dožadujú potvrdenia, ako od svojho bývalého veliteľa, že v SNP skutočne boli, že bojovali. Pritom píšu a pripomínajú, kde vtedy pôsobili a čo robili... Potvrdenie o účasti v SNP „známa 255“, znamenalo pri odchode do dôchodku príplatok k penzii. A tak kapitán Jeleník tieto žiadosti svojim spolubojovníkom potvrdzoval. Sám pritom toto osvedčenie, uznanie podľa § 8 zák.255/1946 Zb., nemal. Ani príplatok za účasť v povstaní, za zjatie nedostával. Na základe zachovaných písomností sme požiadali Ministerstvo obrany Slovenskej republiky o preskúmanie uvedených záležitostí. Minister obrany SR po overení uvedených skutočností berúc do úvahy, že kpt. Jeleník nikdy nebol v žiadnej politickej strane, potvrdil pravdivosť týchto slov. /voj. archív Praha a Trnava/.

Výsledkom bolo vydanie osvedčenia podľa § 8 zákona 255/1946 Zb. zo dňa 13. decembra 2016.

A tak kapitán Peter Jeleník, hoci sa toho nedožil, je pravdepodobne posledný účastník národného boja za oslobodenie, ktorý takéto osvedčenie obdržal.

Patrí mu. Veď urobil pre našu vlasť veľa a nedostalo sa mu toľko vďaka, ako by si zaslúžil. Je to pre jeho česť, pre jeho pokoj!

Ing. Jozef Kocian

Stolný tenis výsledky

3. liga muží

Nová Baňa „A“ – Bánov
4:14, body Harmady, Mišík a Zigo 1, wo 1
Nová Baňa „A“ – Levice
9:9, body Harmady, Kršiak a Mišík 2,5, Repiský 1,5
Nová Baňa „A“ – Rybník „B“
8:10, body Harmady 3, Mišík a Repiský 2, Kršiak 1
Nová Baňa „A“ – Šahy
11:7, body Mišík 3,5, Papánek, Zigo a Kršiak 2,5

4. liga muží

Nová Baňa „B“ – Komárno
4:14, body Mišík a Budinský 1,5, Repiský 1
Nová Baňa „B“ – Levice „B“
10:8, body Kršiak 4, Mišík a Budinský 2,5, Škvarka 1
Nová Baňa „B“ – Rybník „B“
9:9, body Kršiak a Repiský 3,5, Škvarka 1,5, Budinský 0,5

5. liga muží

Nová Baňa „C“ – Tek. Lužany
11:7, body Budinský 4,5, Müllerová 3,5, Holub 2,5, Papánek P. 0,5
Nová Baňa „C“ – Čajkov
7:11, body Budinský 4, Štullerová 2, Papánek P. 1
Nová Baňa „C“ – Ip. Sokolec
4:14, body Škvarka 3, Belan 1
Nová Baňa „C“ – Kalná
9:9, body Budinský 4,5, Ditte 3, Papánek P. 1,5

Extraliga dorastenci

Nová Baňa – Košice „A“
0:7
Nová Baňa – Košice „B“
5:5, body Papánek 3,5, Budinský 1,5
Nová Baňa – Vranov
2:6, body Papánek a Budinský 1

Extraliga dorastenky

Dievčatá pre chorobu nenastúpili a zápasy s Belou nad Cirochou a Michalovcami prehrali kontumačne.

Slovenský pohár mladšieho žiactva

Chlapci mali svoj tretí turnaj v stolnotenisovom centre Bratislava. Zvítazil Jakub Goldír/ Prievidza/, Peter Papánek obsadil 33. - 62. miesto a Tobias Kováč 63. - 93. miesto. Dievčatá hrali vo Vranove. Zvítazila Ema Činčurová / Topoľčany/, Eliška Štullerová obsadila štvrté a Ema Müllerová siedme miesto.

Jozef Antal

Oblasťná lyžiarska liga

Lyžiarsky klub SKI TEAM Nová Baňa je už tradične účastníkom Oblastnej lyžiarskej ligy, v ktorej mládežníci ukazujú, čo natrénovali počas prípravy. Oblastná lyžiarska liga má v tejto sezóne 6 účastníkov, kde okrem nášho klubu sú kluby Ski klub Kremnica, MB Ski

club Žilina, Lyžiarsky oddiel LOPE Partizánske, LK TJ Belá-Dulice Jasenská Dolina a SKI Lokomotíva Bratislava.

Prvé kolo sa uskutočnilo 2. februára 2018 v stredisku Cigeľ, kde pretekali lyžiarsky klub LOPE Partizánske. Z našich

reprezentantov sa najviac darilo starším žiakom – juniorom, kde sme obsadili kompletné pódiové umiestnenie. Na 1. mieste Timea Plachyová, 2. miesto Zuzana Plachyová a na 3. mieste Frederika Striešková. Na stupeň víťazov sa prebojoval aj Samuel Pinter zo

starších žiakov – juniorov a Timotej Garaj z mladších žiakov, ktorí obsadili 3. miesta.

Na druhé kolo sme cestovali na Krahule, ktoré sa konalo 11. februára 2018. Za hmlistého počasia si naši reprezentanti počínali vzhľadom na podmienky veľmi dobre. Všetkých 24 pretekárov reprezentujúcich náš klub prešlo cieľom.

Z najmladšej kategórie superbaby nás milo prekvapil Filip Jezbera, ktorý sa umiestnil na peknom 3. mieste. Strieborné stupienky obsadili v starších žiakoch – junioroch Timea Plachyová a Samuel Pinter, kde sa k nim pridali aj Matej Gregor, ktorý obsadil 3. miesto. Body pre SKI TEAM Nová Baňa, ktoré sa udeľujú do 6. miesta získali nasledovní pretekári: Frederika Striešková, Zuzana Plachyová, Samuel Šmondrk, Simonka Kamenská, Timotej Garaj, Patrik Siegl a Filip Raffaj.

Aby sa pre deti vytvorili vhodné podmienky, je potrebná nielen podpora rodičov a trénerov. Vhodné podmienky sa vytvárajú aj s finančnou podporou Mesta Nová Baňa a strediska Ski Centrum Drozdovo.

Ďalšie preteky sa uskutočnili 2. marca 2018 v lyžiarskom stredisku Jasenská Dolina a následné finále Oblastnej lyžiarskej ligy na domácom kopci Drozdovo, ktoré sa nedostali do uzávierky tohto čísla. V budúcom vydaní Novobanských novín Vás radi budeme o tom informovať.

-ST-

Majstrovstvá Slovenska špeciálnych olympiád v bežeckom a zjazdovom lyžovaní

Vo Vysokých Tarách v Monkovej Doline sa v dňoch od 16. februára do 18. februára 2018 uskutočnili majstrovstvá SR Špeciálnych olympiád v bežeckom a zjazdovom lyžovaní, v ktorých mal svoje zastúpenie aj Športový klub Hrabiny. Na štart obrovského slalomu a slalomu sa postavila klientka DSS Hrabiny a žiačka SŠ Nová Baňa Petra Vráblová, ktorá z celkového počtu 30 prihlásených športovcov v kategórii stredne pokročilých /ženy/ získala po jednej zlatej medaile v oboch disciplínach.

Tieto majstrovstvá SR podliehali oficiálnym pravidlám FIS pre Alpské lyžovanie upravené športovými pravidlami Special Olympics pre Alpské lyžovanie. Škála disciplín bola určená tak, aby ponúkla športové príležitosti pre lyžiarov všetkých schopností. Okrem športového využitia pripravili organizátori Špeciálnych Olympiád Slovenska aj pestrý kultúrno - spoločenský program, do ktorého zaradili aj dekoráciu najlepších lyžiarov v rámci záverečného ceremoniálu. Ako posledné zo všetkých príjemných prekvapení bolo objavovanie Tatier z korún stromov chodníkom v Bachledovej doline. Ďakujeme mestu Nová Baňa, že aj za ich finančnej podpory sme sa mohli zúčastniť tohto lyžiarskeho sviatku.

Ondrej Jurek,
ISR

Deti sa vo februári obliekli do masiek...

Veselý karneval

Fašiangy sú najveselším obdobím roka. Ich pôvod siaha do starých predkresťanských zvykov na prelome zimy a jari. Fašiangy – to je čas plesov, zábav, karnevalov a sprievodov v maskách. Kto by sa netešil? Aj deti z našej Elokovanej materskej školy na Štúrovej ulici sa tešili, že sa môžu na chvíľu zmeniť na svoje obľúbené rozprávkové postavičky a zvieratká. Rozprávkové bytosti majú ľuďom pripomenúť myšlienku, že dobro víťazí nad zlom, masky zvierat zasa zabezpečujú podľa starých povier zdravie a ochranu pred zlými silami.

Karneval bol pre našich najmenších prehliadkou pestrých masiek a kostýmov princezien, čarodejníc, rytierov, spidermanov a iných bytostí. Deti si užili pestré dopoludnie plné súťaží, zábavy a občerstvenia. Spokojnosť, detský smiech a radosť v ich očiach bol pre nás odmenou.

Alena Šályová, MŠ Nábřežná, ET Štúrova
foto: Silvia Ďatková

Fašiangový karneval

Fašiangy sa krátia, už sa nenavrátia, všetky dievky plačú, že sa nevyskáču a mládenci smútia, že si nezanôtia.

Tak hraj muzika, hraj, nech máme veselý „Fašiangový karneval“.

V MŠ Nábřežná 2, Nová Baňa bol „Fašiangový karneval“ naozaj veselý a zábavný. 13. februára 2018 sa deti premenili na rôzne rozprávkové postavičky a od samého rána tancovali, súťažili a veselo sa zabávali.

Predškoláci z „Lienkovej“ B triedy v pásme „Fašiangy, Turíce, Veľká noc príde“ priblížili tradície fašiangového obdobia. Fašiangovníci s „Fašiangovou muzikou“ navštívili všetky triedy v MŠ, pozvali pani učiteľky, tety upratovačky, kuchárky a deti vo vírivom tanci, veď fašiang čo chvíľa už končí, nastáva čas pôstny. Deti v MŠ fašiangové obdobie zavŕšili pochovávaním basy. „Lúčim sa s tebou naša basa, na Veľkú noc, príď nám zahrať zasa.“

J. Šušková, S. B. Garaj, MŠ Nábřežná
foto: M. Číková

Karneval v DSS Hrabiny Nová Baňa

Hoci čas zábav a plesov skončil a my sa už postíme, počas fašiangu sme ani my v Hrabínach nezaháľali a spolu s klientmi nášho zariadenia sme si spestrili program, ako inak, tradičným karnevalom.

Začali sme klasicky, výrobou rôznorodých masiek a farebných škrabošiek, ktoré boli veľmi vydarené, pokračovali sme vyrábaním girland a nafukovaním balónov. Spoločne sme vyzdobili spoločenskú miestnosť, pán vychovávateľ Štrba sa nám postaral o hudbu a už sme netrpezlivo očakávali zahájenie karnevalu. Najskôr sme si povedali, čo sú to fašiangy a prečo ich slávime, spomenuli sme aj populcovú stredú a pôst. Potom sme si urobili prezentáciu masiek, ktoré boli naozaj od výmyslu sveta. Každý klient, ktorý si dal tú námahu a prišiel v maske, si zaslužil sladkú odmenu (za ktorú tiež ďakujeme páňovi vychovávateľovi). Potom nám nič nebránilo v tom, aby sme začali s poriadnou a nefalšovanou zábavou. Vďaka skvelej hudbe sme sa dostatočne vytancovali a vybláznili a pod každou maskou sa skrýval široký úsmev každého z klientov. A keďže nič netrvá večne, aj náš karneval sa uchýlil ku koncu, kde sme sa všetci spoločne odfotili a pobrali sme sa do jedálne, kde nás už čakala chutná večera. Všetkým sa nám veľmi páčilo a teraz nám neostáva nič iné len sa postíť a čakať na Veľkú noc.

Zuzana Kováčová,
ISR

Gašparko v maskách

Hoci v čase, keď držíte v rukách toto číslo Novobanských novín, je už dávno obdobie pôstu, tak ako inokedy, aj tento rok ho predchádzali radostné Fašiangy – obdobie zábav pre všetkých. Vďaka Materskému centru Gašparko sa mohli z fašiangovej zábavy tešiť aj tí najmenší.

V priestoroch materského centra sa nestretli dňa 7. februára 2018 „obyčajné“ deti, ale naozaj špeciálna družina – vlčík aj vlčica, kvietok aj lienka, včelár aj so svojou včielkou, mačička aj lev. Nechýbali ale ani malí rockeri, lekár, speváčka v kroji či pravý slovenský bača, princezná, čarodejníca, opravár. Všetci sa spolu hrali, delili o fašiangové maškrtky, tancovali a na záver aj tešili z pekných darčkov od veselého Šaša a jeho sponzorov.

Chcem sa preto touto cestou poďakovať Materskému centru i všetkým jeho podporovateľom za vydarenú akciu pre naše deti. Dúfame, že o rok sa stretne opäť a nezabudneme ani na spoločnú „zamaskovanú“ fotku.

Simona Gregorová

3. slávnostný šachtág Novobanského baníckeho spolku

Po roku úspešnej činnosti sa 9. februára 2018 konalo valné zhromaždenie baníckeho spolku. V zmysle stanov sa konali nové voľby, ktoré potvrdili vo funkcii predsedu Zoltána Véna a členov správnej rady v zložení: Mgr. Ján Havran - primátor mesta, Zoltán Vén - predseda baníckeho spolku, Branislav Medveď, Ing. Jozef Ditte, Anton Medveď, Peter Kopernický, Vincent Budinský, Mgr. Jozef Považan, Mgr. Peter Konečný, PhD. a Pohronské múzeum v Novej Bani ako kolektívneho člena. Členmi dozornej rady sa pre budúce obdobie opäť stali Ing. Juraj Schwarz, Božena Budinská a Vladimír Šimo.

Po valnom zhromaždení sa v penzióne Semmelrock konal 3. slávnostný šachtág Novobanského baníckeho spolku. Slávnostné prijatie adeptov do baníckeho stavu sa konalo za účasti hostí z

Banskoštiavnicko - hodrušského spolku, Hlavného banského úradu, Mestských lesov, Technických služieb Nová Baňa. Ostatní pozvaní zástupcovia novobanských firiem sa z rokovania ospravedlnili.

Šachtág otvoril zvuk klopačky, zaznela banícka hymna Zdar Boh hore a 60 účastníkov privítal predseda Novobanského baníckeho spolku.

Na slávnostnom šachtágu boli do baníckeho stavu navrhnutí dvaja adepti:

Prvým adeptom bol „fuchso“ Mgr. Peter Konečný, PhD. Jeho krstným otcom bol Mgr. Ján Havran, primátor mesta. Pri predstavovaní sa „fuchso“ v sebe nezaprel historika a porozprával o priebežných výskumoch a plánoch na budovanie budúceho banského náučného chodníka.

Druhý adept „fuchso“ Peter Kopernický mal za krstného otca Zoltána Véna, predsedu Novobanského baníckeho spolku. Tento nadšený Novobančan zozbieral informácie o Isaacovi Potterovi a jeho ohňovom stroji, ktoré zužitkoval pri vydaní knihy „Atmosféricky stroj Isaaca Pottera“, ktorú slávnostne pokrstili v meste Nová Baňa dňa 31. januára 2018.

Oboch aktívnych adeptov do baníckeho stavu pasoval Ing. Erik Sombathy, predseda Zväzovania baníckych spolkov a cechov Slovenska.

V závere „sésiu“ pobavil štiavnický „Nácko“ alias Jožko Osvald

a prítomní sa rozlúčili veselou baníckou piesňou Banícky stav.

J. Považan,
Novobanský banícky spolok

Aby banícke tradície žili v meste aj naďalej, podporte prosím prácu baníckeho spolku poukázaním 2% zo zaplatenej dane aj Vy. Potrebne údaje k poukázaniu 2% z daní za rok 2017:

IČO: 50257048
Právna forma: občianske združenie
Obchodné meno (názov): Novobanský banícky spolok
Sídlo/ulica: Námestie slobody č.1
PSC: 96801
Obec: Nová Baňa

Ďakujeme!

Jarné prázdniny v Centre voľného času

Tento rok mali deti stredoslovenského kraja jarné prázdniny ako prvé už v polovici februára. Tak isto aj deti z Novej Bani a okolia mali možnosť stráviť tento voľný oddychový čas aktívne v Centre voľného času. Pripravili sme si pre ne jednodňové výlety pod názvom Túlavé topánky. Zábava v Cinemaxe, turistika spojená s opekaním, Energoland v Mochovciach, plávanie v Leviciach. To je ideálna kombinácia na toto obdobie. Nie v každej rodine si môžu rodičia dovoliť vybrať dovolenku a stráviť celý týždeň so svojimi ratolesťami. Niekde určite zapojili starých rodičov. Preto si Centrum voľného času pripravilo pre deti z mesta Nová Baňa a okolia viacero tipov pre jarné prázdninové dni. V pondelok 19. februára 2018 sme vlakom navštívili 2D kino v Banskej

Bystrici a pozreli si rozprávku Coco a výstavu v Turzovom dome pod názvom Keď zubatá kosou brúsi. V utorok 20. februára 2018 sme sa stretli v Kohútovce, aby sme si vyšli na Háj k rozhladni, kde

sme si opiekli a občerstvili sa po, pre niektorých, náročnom výstupe a zvládli cestu z Hája do CVC na lopároch. V stredu 21. februára 2018 sme sa odviezli autobusom do Mochoviec, kde nám zamestnanci Energolandu, ktorý funguje pri jadrovej elektrárni v Mochovciach, pripravili zaujímavý program. Deti si tu mohli vyskúšať množstvo technických vychytávok a dozvedieť sa veľa nového o energii. Štvrtý deň 22. februára 2018 sme autobusom cestovali do plavárne v Leviciach. Tam sme sa zahrali rôzne hry v malom bazéne, ale aj potrénovali plavecké štýly v plaveckom bazéne. Celé štyri dni bohatého programu sa o deti starali pedagógovia Tatiana Lachká, Tatiana Polcová a Juraj Kološta z Centra voľného času v Novej Bani, za čo si posledný piatkový deň aj oni zaslúžili dovolenku v kruhu svojich najbližších.

Mgr. Juraj Kološta

Evidenčné číslo: EV 3384/09. **ISSN:** 1338-7928. **Vydáva:** Mesto Nová Baňa, Nám. slobody č. 1, 968 01 Nová Baňa, zastúpené: Mgr. Jánom Havranom, primátorom mesta. IČO: 00 320 897. Toto číslo vyšlo v náklade 1 000 ks. **Adresa redakcie:** Námestie slobody 1, 968 01 Nová Baňa. Tel./fax: 045/67 82 881, e-mail: noviny@novabana.sk, web: www.novabana.sk. **Vedúca redaktorka:** Mgr. Andrea Šipikalová, tel.: 045/67 82 881. **Redakčná rada:** Natália Pinková, Peter Forgáč, Katarína Štrbová, Mgr. Alica Bindová, Ing. Július Uhrecký, PhD. Lenka Bielíková, Mgr. Andrea Šipikalová. **Jazyková úprava:** Mgr. Michaela Budinská **Grafická úprava:** Bc. Ján Ďurovský. **Tlač:** Peter Beťko - CRO-MAGS, M. R. Štefánika 672/44, 968 01 Nová Baňa tel.: 045/68 50 238. **Za obsahovú správnosť príspevku zodpovedá autor! Názory redakcie nemusia byť vždy totožné s názormi pisateľov! Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov! Textové príspevky nevraciam!** **Redakčná uzávierka:** 25. v mesiaci.